

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Instituce pro trávení volného času dětí a mládeže do 18 let

Alena Šafářová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Alena Šafářová

Podnikání a administrativa

Název práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Název anglicky

Institutions for Leisure Time Spending of the Youth up to 18 years of age

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je provést analýzu instituce pro trávení volného času mládeže. Posouzení, zda instituce plní svou funkci a poslání, bude provedeno na základě analýzy technického vybavení a personálního zabezpečení. Posouzeno bude i finanční zajištění provozu instituce. Dílčím cílem práce bude zmapování a zhodnocení nabídky volnočasových aktivit.

Metodika

Formou literární rešerše bude zpracována teoretická část, ve které budou definovány základní pojmy týkající se tématu trávení volného času mládeže. V teoretické části budou taktéž použity poznatky ze studia odborné literatury a informace získané z internetových zdrojů. Praktická část bude zpracována na základě terénního výzkumu ve vybrané instituci.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Doporučené zdroje informací

- ČÁP, Jan. Psychologie mnohostranného vývoje člověka. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990, 292 s. ISBN 80-04-22967-0.
- HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. 1. vyd. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-7178-927-5.
- JŮVA, V., SPOUSTA, V., FUKAČ, J. Metody a formy výchovy ve volném čase: kultura a umění ve výchově. Brno: Masarykova univerzita, 1996. ISBN 80-210-1275-7.
- PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času. 3. vyd. Praha: Portál, 2008, 231 s. ISBN 80-7178-711-6.
- SPOUSTA, V. Teoretické základy výchovy ve volném čase: (úvod do studia pedagogiky volného času). 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1994. ISBN 80-210-1007-X.
- VÁŽANSKÝ, Mojmír. Základy pedagogiky volného času. Vyd. 2. Brno: Print-Typia, 2001, 175 s. ISBN 80-86384-00-4.

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

PhDr. Miroslav Polišínský, CSc.

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Instituce pro trávení volného času dětí a mládeže do 18 let" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 10. 3. 2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala PhDr. Miroslavu Polišenskému, CSc. za odborné vedení práce a za cenné rady při zpracování bakalářské práce. Také bych chtěla poděkovat Ing. Tomášovi Špinkovi, za vstřícnost a poskytnutí informací a řediteli Středisku pro volný čas dětí a mládeže Žlutá ponorka Turnov Ing. Mgr. Tomášovi Zakouřilovi za ochotu při spolupráci.

Institute pro trávení volného času mládeže do 18 let

Institutions for Leisure Time Spending of the Youth up to 18 years old

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá problematikou volného času a vybranou institucí pro trávení volného času dětí a mládeže. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy s tématem práce souvisejícím. V teoretických východiscích jsou definovány pojmy dítě a mládež, výchova, společně s vysvětlením působením faktorů na výchovu jedince a vymezením funkcí výchovy mimo vyučování. Následně je vysvětlen pojem volný čas, jeho funkce a nežádoucí působení volného času. Společně s tímto tématem souvisí i vymezení pojmu pedagogika volného času a středisek pro trávení volného času dětí a mládeže. Analytická část je zaměřena na výzkum vybrané instituce podle institucionální analýzy Bronislawa Malinowského. V úvodu analytické části je uvedena historie a charakteristika zkoumaného střediska. Na základě analýzy bylo zjištěno, že instituci stačí finanční prostředky na plnění poslání a zároveň, že k tomu je odpovídající technické vybavení a je personálně zabezpečena. Část práce je věnována zmapování nabídky organizovaných aktivit, která byla zhodnocena jako velmi dobrá a dostačující. V závěru práce jsou zrekapitulovány a zhodnoceny výsledky analýzy.

Klíčová slova: děti a mládež, financování, instituce pro volný čas dětí a mládeže, rozvoj osobnosti, volný čas, výchova, zájmové vzdělání, zájmové útvary

Summary:

Bachelor thesis deals with the problem of spending leisure time among the youth under 18 years old and chosen institution for leisure time. In theoretical part are defined key concepts, which are related to the problem. Theoretical part defines terms as a child, youth and upbringing together with an explanation of factors, which can influence the upbringing of individual and defining functions of education except school. Consecutively is explained the concept of leisure time and its functions as well as undesirable effects of leisure time. Together with this issue is related the definition of pedagogy of leisure time and institutions for leisure activities for children and youth. The analytical part is focused on research of chosen institution by institutional analysis based on work written by Bronislaw Malinowski. At the beginning of the analytical part is summarized the history and characteristics of the chosen institution. Based on previous theoretical knowledge is answered, that the institution has enough financial resources, appropriate technical equipment and personnel resources to fulfill the mission. Another part of bachelor thesis is focused on analysis of supply of leisure activities which is resumed as good and sufficient. In conclusion are resumed the results of the analysis.

Keywords: children and youth, financing, institution of leisure time for children and youth, personality development, leisure time, upbringing, leisure education, leisure activities

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl a metodika	11
2.1.	Cíl.....	11
2.2.	Metodika.....	11
3	Teoretická východiska	12
3.1.	Mládež.....	12
3.1.1.	Definice a vymezení pojmu dítě a mládež.....	12
3.1.2.	Mládež v České republice.....	12
3.2.	Výchova	12
3.2.1.	Funkce výchovy mimo vyučování	17
3.3.	Volný čas.....	18
3.3.1.	Pojem volný čas a jeho definice.....	18
3.3.2.	Funkce volného času	20
3.3.3.	Volný čas dětí a mládeže	21
3.3.4.	Nežádoucí působení volného času	22
3.4.	Pedagogika volného času	23
3.4.1.	Definice	23
3.4.2.	Zaměstnanci působící ve volném čase	24
3.5.	Zájmová činnost.....	25
3.6.	Střediska pro trávení volného času dětí a mládeže	26
3.6.1.	Definice středisek pro trávení volného času dětí a mládeže.....	26
3.6.2.	Náplň činnosti	27
3.6.3.	Vybraná střediska pro zájmové vzdělávání	28
3.7.	Financování středisek pro volný čas	32
4	Analytická část	34
4.1.	Cíl a metodika.....	34
4.2.	Charakteristika.....	35
4.2.1.	Město Turnov.....	35
4.3.	Historie	37

4.3.1.	Historie města Turnov	37
4.3.2.	Historie Žluté ponorky	37
4.4.	Středisko pro trávení volného času Žlutá ponorka	38
4.4.1.	Celkový přehled činností	38
4.4.2.	Pracoviště.....	39
4.4.3.	Zájmová činnost.....	42
4.5.	Propagace	48
4.6.	Data: Analýza instituce	49
4.6.1.	Poslání	49
4.6.2.	Prostory a vybavení.....	49
4.6.3.	Personál	52
4.6.4.	Finance	54
4.7.	Reprezentace a úspěchy	59
5	Zhodnocení výsledků a doporučení.....	60
6	Závěr	63
7	Seznam použitých zdrojů	65
8	Přílohy.....	68

1 Úvod

Volný čas tvoří významnou část života. V dnešní uspěchané době si moc lidí neuvědomuje, jak svůj volný čas po práci či škole nevyužívá správně. Pro mnohé je to čas pouze k odpočinku a relaxaci, ale nemělo by se zapomínat na pohyb, pobyt na čerstvém vzduchu či kulturní vyžití. Člověk by se měl naučit dobře s volným časem nakládat, neboť právě v dospělosti pozná, jak je důležitý k osvobození mysli od každodenních starostí a rutin. Je žádoucí, aby se již děti naučily si svého volného času užívat naplno a efektivně, ale také smysluplně. Dítě by mělo být podporováno a motivováno, aby těchto cílů bylo dosaženo. Oblast volného času je důležitá pro vývoj jedince ve společnosti, formování osobnosti i rozvíjení zkušeností a dovedností. Rodiče jsou nejdůležitější složkou působící na dítě již od narození a právě proto by měli své děti v mládí vést k tomu, aby měly aktivity, které je nejen baví, ale také utváří a vychovávají. Volný čas by rodiče měli brát jako možnost pro rozvoj talentu, sociální zařazení a zabránění patologickým jevům. Rozhodující je ovšem i ekonomická situace rodiny, avšak i to se dá kompenzovat a zajistit. Problematice volného času se věnuje nemalá pozornost a to i pestrosti volnočasových zájmových útvarů, které by měly oslovit většího počtu dětí a mládeže. Volnočasové instituce pro zájemce vytvářejí příjemné prostředí pro pestré zájmové útvary, které vedou profesionální pedagogové. V dnešní době, kdy bohužel horní příčky žebříčku životních hodnot vedou peníze, patří veliké poděkování vedoucím pedagogům, kteří jsou ochotni za symbolickou finanční odměnu, nebo dobrovolně, pracovat s dětmi, rozvíjet jejich osobnost, ale i upevňovat dovednosti a sebedůvěru.

2 Cíl a metodika

2.1. Cíl

V teoretických východiscích je cílem vymezit základní pojmy, souvisejících s tématem. Definovány budou pojmy dítě a mládež, volný čas, výchova, společně s vysvětlením působení faktorů na výchovu a následně vymezení funkcí výchovy mimo vyučování. K následné analýze je potřebná charakteristika vybraných zařízení pro zájmovou činnost dětí a mládeže. Cílem bakalářské práce je provést analýzu vybrané instituce pro trávení volného času dětí a mládeže ve městě Turnov. Na základě institucionální analýzy podle Bronislawa Malinowského bude posouzeno, zda instituce plní funkci a poslání. Součástí je také analýza technického vybavení a personálního zabezpečení. Analytická část si klade za cíl zjistit, jestli je v instituci zajištěn finanční provoz k plnění poslání, jestli je k tomu odpovídající technické vybavení a jestli je instituce personálně zabezpečena. Dalším cílem práce je zmapování a zhodnocení nabídky aktivit vybrané instituce.

2.2. Metodika

Metodika práce teoretických východisek bude založena na podrobném studiu odborné literatury a internetových zdrojů, vztahujících se ke zvolenému tématu. V teoretických východiscích budou definovány základní pojmy týkající se volného času dětí a mládeže.

Analytická část bude zpracována formou terénního výzkumu ve zkoumané instituci. K vypracování budou použity informace z interních dokumentů, osobních konzultací a rozhovorů s pedagogickými zaměstnanci, vedením a s účastníky zájmových útvarů. Dalším důležitým zdrojem informací budou poznatky z osobního působení v instituci.

3 Teoretická východiska

3.1. Mládež

3.1.1. Definice a vymezení pojmu dítě a mládež

Hofbauer ve své publikaci odkazuje na Úmluvu o právech dítěte (OSN, New York, 20. 11. 1989), která definuje dítě jako každou lidskou bytost, která je mladší 18 let. Výjimkou jsou země, které ve svém právním řádu určují zletitost dříve. Za mládež se považují mladí lidé mezi 15 a 25 rokem (případně 26 rokem). Bílá kniha o mládeži Evropské komise (2001)¹ v rámci pojmu mládež definuje také mladé dospělé (18 – 25 let) (Hofbauer, 2004).

3.1.2. Mládež v České republice

Děti a mládež představují dynamicky se rozvíjející složku obyvatelstva České republiky. Podle statistických údajů Eurostatu k 1. lednu 2012 je v České republice 5,2 % mladých lidí ve věku 15 – 19 let, 6,4 % mladých lidí ve věku 20 – 24 let a 6,9 % mladých lidí ve věku 25 – 29 let. Celkem tedy mládež ve věku 15 – 29 let představuje 18,5 % lidí. Mladí cizinci ze zemí Evropské unie tvoří pouze 1,5%. Srovnatelná situace s procentuálním zastoupením mladých lidí v populaci jako u nás je také v Bulharsku, Lucembursku, Nizozemí, Rakousku a Finsku. Výjimku tvoří procento mladých cizinců, které je v těchto státech vyšší. K datu 1. 1. 2012 udávají statistiky Eurostatu nezaměstnanost mladých lidí ve věku 15 – 24 let 5,5 %, z nichž 29,5 % je dlouhodobě nezaměstnáno. Ve věkovém rozmezí 15 – 24 let pracuje na dobu neurčitou 21 % mladých lidí (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013 - 2015).

3.2. Výchova

Termín výchova bývá nejčastěji chápán jako záměrné, cílevědomé, dlouhodobé působení vychovávajícího na vychovávaného (Hájek, 2011). Výchova je velmi důležitým

¹ Bílá kniha Evropské komise o mládeži je strategický dokument, který vymezuje hlavní oblasti, na které by se měly členské státy Evropské unie v oblasti mládeže zaměřit. Bílá kniha obsahuje návrh k řešení těchto oblastí a východiska pro zlepšení situace mladých lidí v Evropě. (Zdroj: <http://www.kpdm-zk.eu/index.php?clanek=59>, navštíveno dne 12. 10. 2014)

projevem kultury. Je nositelkou jejího vývoje a kvality. Navzájem se ovlivňují a vzájemně působí na svůj rozvoj a kvalitu. Vysoce kulturní společnost je ta, která má dobrý výchovný systém. Největším bohatstvím státu jsou talentovaní a pracovití lidé. Kultura, jako výtvar společnosti, vychází z podmínek, v nichž lidé žijí a vytvářejí si podmínky k uspokojování svých biologických a společenských potřeb. Mezi biologické potřeby patří potřeba jídla, spánku, bezpečí, uchování potomstva, touha po uplatnění, po uznání, radost z práce a z pomoci druhým. Cesta od uspokojování základních biologických potřeb přes činnosti pracovní k sekundárním diferencovaným potřebám, které se váží ke společenské podstatě člověka. Tato cesta není možná bez záměrného působení jedince, bez rozvoje jeho lidských kvalit. To je v podstatě cesta vzniku vývoje výchovy (Spousta, 1996).

Osobnost člověka, jeho individualita se utváří v průběhu ontogenetického vývoje působením různých činitelů. Již v okamžiku početí začínají na dítě působit vlivy okolí. Velký vliv na vývoj dítěte a způsob využívání jeho volného času je ovlivněno sociálním prostředím. Obzvláště silný je vliv rodiny. Pozitivně či negativně slouží jako vzory svým dětem samotní rodiče. Jsou bohužel i rodiny, které neplní dobře svoji výchovnou funkci. Velmi často se vyznačují nezájmem o to, jak jejich dítě tráví svůj volný čas. Volný čas dětí je potřeba citlivě pedagogicky ovlivňovat. Proto jsou školy, výchovná zařízení, ale i další subjekty, které mají možnost tento nedostatek do určité míry kompenzovat kvalifikovaným pedagogickým vedením. Jedním z cílů výchovy je naučit člověka rozumně využívat volného času, zároveň formovat jeho zájmy, podporovat hluboký, celoživotní zájem (Pávková, 2002). Smysluplné trávení volného času rozvíjí různé stránky osobnosti dítěte a mladého člověka, probouzí zdravé sebevědomí a upevňuje správný způsob života (Hofbauer, 2004). Mnoho záleží na vnitřních předpokladech mladistvého k realizaci činnosti. Záleží nejen na jeho schopnostech, dovednostech, ale také na jeho motivaci, vytrvalosti a dalších volných vlastnostech, na nichž závisí překonávání překážek. Ty mnohdy vedou k zanechání náročnější činnosti a následně k tomu, že se spokojí s realizací méně náročné činnosti (Čáp, 1990).

Výchova sociálním učením

Výchovou ve volném čase rozumíme také sociální působení na dítě či mladého člověka. Důležitou úlohu ve vývoji lidského chování, jednání, vývoje psychických

subsystémů má sociální učení. Sociální učení je forma lidského učení, ve kterém si jedinec ve styku s lidmi, ať už s malou sociální skupinou nebo s jednotlivci, osvojuje psychické předpoklady k sociálnímu chování a jednání, k sociální komunikaci a společné činnosti. V sociálním učení dochází k převzetí morálních, estetických a dalších norem společnosti. Formují se důležité sociální dovednosti a návyky, způsoby uspokojování potřeb a vyrovnávání se s náročnými životními situacemi. Z hlediska pedagogické psychologie se považují za nejdůležitější formy sociálního učení: napodobování, učení sociálním zpěvňováním a sociální anticipací, identifikací (Čáp, 1990).

Výchova – vliv prostředí

I když je mnoho činitelů makroprostředí stejných, činnosti mládeže jsou značně variabilní. Údaje z výzkumu ukázaly na momenty mikroprostředí, které podporují nebo naopak ztěžují realizaci a vývoj hodnotných činností ve volném čase mládeže. Mezi tyto momenty patří kulturní úroveň rodiny, její způsob života, vzdělání rodičů a jejich způsob využívání volného času, společné činnosti rodičů s dětmi, emoční klima v rodině a způsob výchovy, příležitost k zájmovým činnostem poskytovaná dětem a mládeži školou, mimoškolními výchovnými zařízeními, skupina vrstevníků a kolektivy mládeže. Významnou roli při vzniku a vyvíjení zájmové činnosti mají osoby nejbližšího prostředí. Velmi častý způsob vzniku zájmové činnosti odpovídá „převzetí“ od některé osoby z nejbližšího okolí, což je většinou rodina, nebo také vrstevníci (Čáp, 1990).

Výchova působením rodiny

Rodina, jako primární sociální skupina je pro většinu dětí a mladých lidí také prvotním prostředím volnočasového života a výchovy, zásadně se podílejícím na formování jejich osobnosti. Lze si všimnout, že některé dospívající děti mají tendenci svoji rodinu opouštět dříve, než tomu bývalo v minulosti. Výrazným rysem současné rodiny je oslabování rodinných vztahů. Dnes není neobvyklé být svobodnou matkou, která se sama stará o své dítě. Je k zamyšlení, kolik dětí žije v rozvedených rodinách a jak tato skutečnost působí na dítě. Zdrojem pozitivních a negativních vlivů na volný čas dětí působí životní podmínky a výchova v rodině, velikost a úplnost rodiny, ale také nynější trend pozdějšího zakládání rodiny. Vliv má rovněž realizace volného času uvnitř rodiny. Je podmíněn zejména způsobem života, postoji a výchovou rodičů nebo časovými a hmotnými předpoklady

vytvářeními pro volnočasovou činnost. Přes všechny problémy však rodina zůstává východiskem, na němž závisí bohatost nabytých zážitků dítěte a jeho připravenost na volnočasový život v dospělosti (Hofbauer, 2004).

Prvním prostředím pro dítě a mladého člověka je tedy rodina, která by měla pro volný čas jejich dětí vytvářet optimální podmínky. Těmito podmínkami Hofbauer ve své publikaci myslí motivaci k dosahování životních cílů a vytyčení hodnotových východisek. Rodina by měla být uspořádána tak, aby se všichni účastnili plánování a prožívání volnočasových aktivit a hlavně, aby na ně měli dostatek času. V neposlední řadě je důležité, aby rodina pro své dítě zajistila finanční prostředky, jenž mu tyto aktivity umožní, ale i hmotné potřeby nutné k realizaci aktivity. Způsoby realizace volného času v rodinách se však v závislosti na jejím sociálním statusu, životním stylu i vztahu k volnočasovým potřebám dítěte, od sebe značně odlišují. Je žádoucí, aby každá rodina měla aktivní zájem o to, aby děti mohly svůj volný čas prožívat smysluplně, zároveň na základě svého dobrovolného rozhodnutí a za citlivého vedení ze strany rodičů. Zdá se, že tento aktivní zájem je doposud nedosaženým cílem (Hofbauer, 2004).

Na druhou stranu nezáleží pouze na tom, zda rodiče svým dětem věnují dostatek času. Důležité také je, jestli jim umožňují i pomáhat v domácnosti nebo na zahradě, zda jim dovolí povídat si s nimi. Hofbauer ukazuje příklad na výzkumných pracovnicích z Los Angeles. Ti pozorovali chování dětí, které se přišly dívat na líhnutí kuřátek. Potvrdili, že děti zaujímají stejné postoje a gesta jako jejich rodiče. Pokud rodiče sledovali líhnutí se zájmem, podobně nadšeně, radostně a se smíchem se chovaly i děti. Ovšem našli se i rodiče, kteří vše sledovali s nezájmem a obdobně tomu bylo i u jejich dětí. Ty jen unuděné postávaly opodál a stále se něčeho dožadovaly (Hofbauer, 2004).

Mladiství lidé s diferencovaným způsobem využívání volného času častěji pocházejí z rodin, kde rodiče mají středoškolské až vysokoškolské vzdělání. Zkušenosti psychologů v pedagogicko-psychologických poradnách opětovně potvrzují, že rodiče jen se základním vzděláním většinou nedokáží dítěti účinně pomoci v učení, nedávají dítěti dostatečné pobídky k dosažení vzdělání a zpravidla dítěti neposkytují model hodnotových zájmových činností. Jsou ovšem také i případy, kdy se zájmové činnosti dítěte vyvíjejí příznivě

v rodině, kde sice není dosaženo středního vzdělání, avšak rodič má velmi dobré pracovní výsledky (Čáp, 1990).

Výchova mimo vyučování

Výchova mimo vyučování je vymezována čtyřmi znaky. Tím, že probíhá mimo povinné vyučování, probíhá převážně ve volném čase, probíhá mimo vliv rodiny a je institucionálně zajištěna. Výchovné působení se zaměřuje na žáky základních a středních škol. V zařízeních výchovy mimo vyučování je pro vychovávané osoby používán pojem účastník. S výchovou ve volném čase souvisí záměrné a cílevedomé utváření životního stylu a využívání volného času (Hájek, 2011).

Zařízení, instituce a další subjekty pro výchovu ve volném čase, mimo vyučování, stále více prosazují důraz na prevenci negativních jevů. Výchovné zhodnocování volného času reaguje rozvíjením pozitivních a omezování negativních tendencí různými způsoby. Jedním z nich je výchova k demokratickému občanství. Mladí lidé se tímto učí poznávat a prakticky uplatňovat zásady demokratického spravování společných věcí a odmítat řešení nahodilá a násilná. Prostřednictvím volnočasových aktivit se podporuje rozvoj jedinců a jejich skupin založených na zájmu. Tímto se oslabuje jednostranná individualizace či manipulace, která se v našem vývoji promítala zejména v masových organizacích. Neopomíjená je také snaha o rozvoj individuálních, specializovaných zájmů a nadání, které mají ovšem být vyvažovány vzájemnou spoluprací, aby se nevyvíjelo nebezpečí výlučnosti. Předpoklady a možnosti realizování volného času jsou však dnes značně různorodé. Příčinou jsou samozřejmě rozdílné podmínky života lidí. Vliv na využívání a preferování volnočasových aktivit má ekonomická síla sociálních skupin, ale i módní vlivy a technické novinky. V neposlední řadě jsou to vlivy sociálních, národnostních a náboženských předsudků. Cílem je i nadále usilovat o vstřícné a tolerantní mezilidské vztahy v zemi i v mezinárodním kontextu. V této souvislosti vzrůstá význam multikulturní výchovy. Multikulturní výchova vyžaduje respekt ke společenským demokratickým zásadám a oboustranně citlivým přístupům, jenž se také promítají do realizace volného času (Hájek, 2011).

3.2.1. Funkce výchovy mimo vyučování

Oblast výchovy v době mimo vyučování má své zvláštnosti v oblasti cílů, podmínek i pedagogických prostředků, tedy má i své specifické funkce. Lze vymezit funkci výchovně-vzdělávací, zdravotní, sociální a preventivní. Tyto funkce jsou plněny v různé míře podle poslání jednotlivých typů zařízení, institucí a organizací pro výchovu ve volném čase. Historickým vývojem se význam těchto funkcí měnil. V současné době se za prioritní funkci považuje výchovně-vzdělávací funkce. Jednotlivé typy zařízení a institucí se na plnění této funkce podílejí dle legislativně vymezeného poslání. Hájek ve své publikaci uvádí, že výchovně-vzdělávací funkce spočívá v záměrném formování osobnosti vychovávaných jedinců pomocí promyšleně zvolených pedagogických prostředků k dosahování reálných cílů. Podle zaměření instituce působí na určité složky osobnosti, tělesnou, psychickou i sociální. Výchova ve volném čase umožňuje uspokojovat a kultivovat potřeby, usměrňovat, uspokojovat, rozšiřovat a prohlubovat zájmy, objevovat a rozvíjet specifické schopnosti. Důležitá je motivace, kterou prostřednictvím zajímavých činností mládež k osobnostně i společensky žádoucímu využívání volného času a k získávání nových vědomostí a dovedností potřebuje. Úspěchy ve volnočasových aktivitách přinášejí pocit uspokojení seberealizace a ke kladnému sebehodnocení. Na základě zkušeností z různých činností si lidé vytvářejí názor na život, na společnost a na svět kolem nás (Hájek, 2011).

Neméně významná je zdravotní funkce. Výchovné působení ve volném čase a v době mimo vyučování musí podporovat zdravý tělesný, duševní i sociální vývoj. Dobrý zdravotní stav vychovávaného lze podpořit usměrňováním režimu dne, který spočívá ve střídání činností například práce a odpočinku, duševní a tělesné činnosti, organizované a spontánní aktivity, individuální nebo skupinové aktivity. K dobrému zdravotnímu stavu patří neodmyslitelně příležitost k vydatnému pohybu, nejlépe na zdravém čerstvém vzduchu. Pohybové aktivity kompenzují nedostatek pohybu. Cílem výchovy ve volném čase je, naučit děti a mládež, aby se pohyb stal běžnou součástí časového režimu dne. S touto problematikou souvisí i vedení ke zdravému stravování. Tuto funkci by ve velké míře měla plnit školská zařízení. Složení stravy, množství, hygiena a vše s tímto související je sledováno a dáno příslušnými dokumenty. Problémem dnešního stravování mládeže jsou mimo jiné i špatné stravovací návyky. Těmito špatnými návyky je myšleno nevhodné

rozložení jídel během dne, nedostatečný pitný režim, nevhodná nabídka nápojů a potravin ve školních automatech a školních občerstveních, nežádoucí stravovací návyky v rodinách apod. Zvláště významná je oblast hygienických návyků u dětí a mládeže, u kterých tyto návyky nejsou mnohdy ani vytvořené. Myslí se návyky osobní hygieny, péči o osobní věci, oděv, obuv, návyky kulturního stravování apod. Zároveň je nutná zmínka o zásadě bezpečnosti, které je pedagog povinen sdělit a seznámit s účastníky (Hájek, 2011).

Sociální funkce je chápána jako péče o děti, zajištění jejich bezpečnosti a dohledu. Tuto funkci v době mimo vyučování plní především školská zařízení, například školní družina. Sociální funkce má však i jiné pojetí. Ve volném čase se lidé dostávají do různých druhů sociálního prostředí a mají možnost navazovat sociální vztahy. Většinou tyto vztahy navazují s lidmi, se kterými je pojí zájmy, názory či postoje. Člověk si tímto rozvíjí komunikativní dovednosti. Účast ve volnočasových sociálních skupinách přispívá k socializaci člověka. Sociální funkce lze chápat i jako příležitost k srovnání rozdílů mezi nestejnými materiálními i psychologickými podmínkami dětí v rodinách a tímto lze do určité míry pomoci dětem z problematického rodinného prostředí (Hájek, 2011).

3.3. Volný čas

3.3.1. Pojem volný čas a jeho definice

Motto:

Volný čas je nejpříjemnější prožitá svoboda; má její omamnou vůni a prostor k rozletu, ale i nutnost volby a z ní plynoucí odpovědnost.

Volný čas má nekompromisně důležitou a nezanedbatelnou úlohu v lidském životě. Náplni volného času se věnoval již Aristoteles a postupem času i mnoho dalších myslitelů. Volný čas je oblast živě se rozvíjející a současně přinášející řadu problémů. Volný čas je dnes významnou oblastí života a výchovy. Mimořádný význam má pro děti a mládež, nejmladší a perspektivní součást společnosti, která spolu s generacemi dospělých a jejich aktivního podílu, zajišťuje jak kontinuitu, tak také nezbytnou inovaci dalšího vývoje (Hofbauer, 2004).

V odborné literatuře se lze setkat s různými definicemi volného času. Pod pojmem volný čas se běžně zahrnuje odpočinek, rekreace, zábava, zájmové činnosti, zájmové vzdělání, dobrovolná společensky prospěšná činnost i časové ztráty s těmito činnostmi spojené (Hofbauer, 2004). Podle Jiřiny Pávkové je volný čas oblast naší svobodné volby. Zahrnuje činnosti, které vykonáváme dobrovolně, rádi, přinášejí nám radost a uspokojení (Pávková, 2002). Volný čas je čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jenž vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život. Je vymezen také jako čas, který zbývá po splnění pracovních i nepracovních povinností. Přesnější a úplnější je však jeho charakteristika jako činnosti, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jich na základě svého svobodného rozhodnutí, která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení (Hofbauer, 2004). Spousta ve své publikaci tvrdí, že volný čas chápe jako optimální sociální prostor pro seberozvoj osobnosti i v oblasti její kreativizace (Spousta V. a., 1994). Volný čas je vymezen také jako čas pro rozvíjení tvořivosti. V uvedených definicích se objevuje jeden společný rys a to dobrovolnost (Pospíšilová, 2010).

Sledováním života současné společnosti je zjištěn výrazný posun v materiální, sociální a emocionální sféře. Mezi příčinami tohoto posunu figuruje nárůst technizace a automatizace. „V souvislosti s převratnými metamorfózami názorových schémat, morálních norem a oktrojovaných modelů chování dochází k destrukci a následnému převratu hodnotových soustav, při němž najednou celá stupnice hodnot mění svou polohu.“ (Spousta V. aj., 1994, s. 22). Prospěšně strávený volný čas se především stává odpočinkem, možností pro regeneraci a prevencí sociálně patologických jevů. Volný čas se stává zdrojem pozitivních pocitů a zdrojem zdravých sociálních kontaktů. Pro život je důležité naplňování některých hodnot, které má člověk možnost získat právě ve volném čase (Pospíšilová, 2010).

Řada výzkumů definovala podmínky pro spokojený život těmito vlastnostmi: inteligence, svědomitost, otevřenost, citová stabilita a přátelskost. Naopak šetření dlouhodobých trendů v hodnotových orientacích jsou víceméně v rozporu s těmito deklarovanými vlastnostmi. Roste význam ekonomické prosperity. Kariéra je dnes jako prostředek k získání majetku, materiálních hodnot, ale také smyslového života a prožitků. Oproti tomu klesá význam kvality života v konkurenci se smyslovým životem

a materiálními hodnotami. Klesá také význam odpovědnosti za druhé a význam zdokonalování sebe samého. Současná mladá generace preferuje vlastní ego, sebe sama. Dalším bodem dynamického rozvoje jsou média. Média ve stále větší míře produkují mediální a virtuální realitu, které neodrážejí realitu přirozenou. Mladá generace je ve značné míře manipulována médii a přijímá jimi produkované názory. Ne náhodou je současná generace nazývána generace on-line. Význam médií dokládá i to, že třetinu svého života mládež tráví s někým z médií prostřednictvím virtuální reality. Dospívání je proces hledání identity, při kterém by měl dospělý nabízet dospívajícímu své porozumění. Dnešní společnost je tvořena kombinacemi mnoha realit a mladiství jsou nuceni neustále „přepínat“ na nové situace a jsou vystavováni novým a novým požadavkům (Hájek, 2011).

3.3.2. Funkce volného času

Funkce a možnosti volného času vymezuje H. W. Opaschowski jako:

- Rekreace (zotavení, uvolnění);
- Kompenzace (odstraňování zklamání a frustrací);
- Výchova a další vzdělávání (učení o svobodě, sociální učení);
- Kontemplace (hledání smyslu života a jeho duchovní výstavby);
- Komunikace (sociální kontakty a partnerství);
- Participace (angažování se na vývoji společnosti);
- Integrace (stabilizace života rodiny a vzrůstání do společenských organismů);
- Enkultura (kulturní rozvoj sebe samého, kreativita v umění, sportu, v technických a dalších činnostech) (Hájek, 2011).

Přístupy k volnému času

K problematice volného času se přistupuje z různých pohledů. Z hlediska ekonomického se ukazuje množství prostředků, které společnost dává na volný čas a aktivity s ním spojené. Dalším přístupem je sociologický a sociálně patologický pohled, který ukazuje význam volného času při vytváření mezilidských vztahů. V politickém přístupu se odborníci zabývají mírou ovlivňování volného času dětí a mládeže z pozice státu. Na zdravý tělesný i duševní růst jedince se díváme z pohledu zdravotně-hygienického, neboť správné využívání volného času se pozitivně projevuje na zdravotním

stavu člověka. Ukazuje se, že člověk, který je řádně odpočínutý, může ve své práci dosahovat lepších výkonů. Z pedagogického a psychologického pohledu se zaměřuje na možnost ovlivňování volného času na základě znalostí vlivu volného času, na uspokojování biologických i psychických potřeb (Pospíšilová, 2010).

3.3.3. Volný čas dětí a mládeže

Na základě uvedených definic a pojetí volného času je možné tvrdit, jak velice důležitou část tvoří volný čas v životě člověka. Způsob trávení volného času ovlivňuje jedince, proto je důležité zajímat se o to, jak děti svůj volný čas tráví. Volný čas dětí a mládeže se od volného času dospělých liší rozsahem, obsahem, mírou samostatnosti a závislosti, ale především nezbytností pedagogického ovlivňování. Obsah volného času odpovídá věkovým a individuálním zvláštnostem. Děti tráví volný čas v různých prostředích jako je domov, škola, zařízení mimo vyučování a veřejná prostranství. Děti a mladí lidé realizují svůj volný čas sami nebo se zúčastňují těch, které v jejich zájmu a za jejich spoluúčasti připravují rodiče či jiní dospělí. Při volnočasových aktivitách dítě rozšiřuje okruh svých znalostí a zážitků a tím odkrývá a rozvíjí nové možnosti své osobnosti a zvyšuje četnost, intenzitu a vliv mezilidských kontaktů, které vznikají právě během těchto činností. Jedinec se sám učí rozhodovat o alternativách aktivit a své účasti na nich a tím spoluvytváří prostředí svého současného života i cesty jeho dalšího vývoje (Hájek, 2011). Specifickou zvláštností volného času a mládeže je to, že z výchovných důvodů je žádoucí jeho pedagogické ovlivňování. Prostředí, ve kterém děti tráví volný čas, je velmi různorodé. Může to být škola, různé společenské organizace a instituce. Mnoho dětí prožívá své volné chvíle na veřejných prostranstvích, venku, na ulici, často bez jakéhokoliv dohledu, dokonce i bez zájmu dospělých a rodičů. Tato situace je neuspokojivá, je tím ohrožena výchova dětí a často i jejich bezpečnost. To platí zvláště pro menší děti žijících ve velkých městech. Děti mají relativně hodně volného času. Společnost by měla mít zájem na tom, jak a kde děti svůj volný čas tráví (Pávková, 2002).

„Volný čas a systém jeho aktivit a institucí je dynamickou a málo ustálenou, mimořádně nadějnou a současně rizikovou oblastí života současného člověka” (Hofbauer, 2004, s. 11). Ve volném čase má člověk možnost věnovat se činnostem, které má rád, baví ho, uspokojují, přinášejí radost a uvolnění (Pávková, 2002). Hofbauer ve své publikaci

uvádí statistiku, která zjistila množství času, které zbývá mládeži po školním dnu. Koncem osmdesátých let 20. století měly dvě třetiny dolnosaské mládeže mezi 14 a 21 roky během školního týdne denně pět i více hodin volného času. Česká mládež ve věku 15 – 29 let měla v roce 1996 denně průměrně 5 hodin 53 minut volného času (ve školním dnu 3 hodiny 46 minut) (Hofbauer, 2004). Značné rezervy jsou ovšem v oblasti samotného hledání vztahu jedince k příznivému chápání volného času. Pedagogika volného času je pedagogickým jednáním, jenž se podílí na formování oblasti volného času s cílem nabídnout a zajistit jedinci optimální předpoklady pro jeho růst a učení, vývoj a existenci (Vážanský, 1995). Švestka ve své publikaci uvádí, že z výzkumů se stále potvrzuje potřeba mladých lidí být s někým a tuto potřebu také mladiství často ve volném čase naplňují (Švestka, 1994).

3.3.4. Nežádoucí působení volného času

Problémem současné společnosti je, co s narůstajícím volným časem. Objevuje se problém nudy (Hájek, 2011). Někteří mladí lidé volný čas po škole mají, ale neumí ho využívat. Šetření z poloviny devadesátých let ukázalo, že populace (52 %) s nižším vzděláním a z menších obcí byla především konzumentem médií (zvláště televize); nesportovala, necestovala a nerozvíjela přátelské kontakty. Pouze 28 % respondentů se účastnilo rodinných výletů. Tento vzorec chování působil zpětně i na celkovou atmosféru rodinného života a na přístupy dětí k volnému času. Tyto přístupy neodpovídaly zájmu dětí o nové, další, neobvyklé zážitky a na potřebu dobrodružství. Někdy to u dětí vedlo až ke společensky a morálně nepřijatelným způsobům chování. Snahou uniknout z nudy či stereotypu života mladého člověka se staly různé způsoby chování. Jedním z nežádoucích způsobů chování je sprejerství. Na druhou stranu také významně vzrostl počet mladistvých původců trestných činů, taktéž brutalita a agresivita. Věk původců trestných činů se z dřívějších 14 – 16 let snižuje na 12 – 14 let. V neposlední řadě je tu i stoupající počet narkomanů (Hofbauer, 2004). Volný čas mladých lidí je právem označován jako rizikový faktor, někdy jako časovaná bomba. Mladí lidé pod vlivem západních směrů mění nejen své postoje, ale i hierarchii životních hodnot. Stále častěji se setkáváme s projevy již zmíněného násilí a agresivity, narůstá kriminalita a stále více mladých lidí – a nejen jich – podléhá závislosti na drogách (Švestka, 1994). Dle odhadů z roku 2004, což uvedl Hofbauer ve své publikaci, v naší zemi bylo přibližně

31 tisíc narkomanů (Hofbauer, 2004). Náplň volného času není důležitá jen pro současnost, ale především pro budoucnost. Právě tito mladí lidé své děti budou vychovávat podle svých názorů, představ a celkového životního stylu. Chceme-li vytvářet pozitivní předpoklady pro perspektivní vývoj země, je nutné začít právě u mladé generace (Švestka, 1994).

3.4. Pedagogika volného času

3.4.1. Definice

Pedagogika volného času je společenskovední obor zabývající se výchovou ve volném čase a teorií výchovy ve volném čase. Při práci s dětmi a mládeží školního věku se z hlediska školského systému používá označení výchova mimo vyučování. Je to poměrně mladý vědní obor, který svého významu nabýval přibližně od druhé poloviny 20. století. Pedagogika volného času se zabývá pojetím a cíli, obsahem a způsoby výchovného zhodnocování volného času, organizacemi a institucemi, které tyto aktivity uskutečňují a koncepcemi dalšího vývoje, propracovanými na základě vývoje společnosti a oboru samého. Pedagogické zhodnocování volného času se rozvíjí jako specifická součást systému výchovy a vzdělávání. Pedagogika volného času poskytuje východiska pro poznání a rozvoj jeho jednotlivých součástí. Prvním je prostředí, prostor a zařízení, kde se volnočasové aktivity uplatňují a pro jejichž vznik a rozvoj se vytvářejí příznivé předpoklady. Dalším jsou účastníci jako zájemci o volnočasové aktivity, kteří působí v různých funkcích a na různé úrovni připravenosti a účinnosti. Výchovná a společenská praxe uplatňuje cíle a hodnoty a rozvíjí obsah a metody činnosti. Pedagogické zhodnocování si klade za otázku, jaká je současnost a výhled výchovného zhodnocování volnočasových aktivit v současných podmínkách? Tedy o co nadále usilovat (Hájek, 2011). Pedagogické působení na volný čas má své opodstatnění, pokud je volný čas vymezen jako čas pro relaxaci a zábavu, ale i jako zdroj sociálních kontaktů, nebo čas pro možnost osvojovat si různé hodnoty (Pospíšilová, 2010). Rozmanitou sít' přístupů a realizačních možností volného času vytváří především věk (Hájek, 2011).

3.4.2. Zaměstnanci působící ve volném čase

Vychovatelé i pedagogové volného času mají významný podíl na utváření osobnosti dítěte. K práci využívají odpovídající výchovné prostředky, pracují ve specifických podmínkách a snaží se dosáhnout stanovených cílů. Nejdůležitějším úkolem pedagoga je pracovat s dětmi tak, aby nebylo ohroženo jejich zdraví nebo dokonce život. Pojem zdraví je myšleno fyzická a psychická pohoda dítěte. Součástí kvalifikace a základním předpokladem pro výkon pedagogické profese je nezbytná znalost bezpečnostních předpisů. V běžné každodenní práci vychovatelů a pedagogů volného času jsou důležitá výchovná opatření poučením o pravidlech bezpečnosti, o kterých děti musí být poučeny. Prokazatelným dokladem o provedeném poučení je záznam v třídní knize, v přehledu výchovně-vzdělávací práce, dokumentaci o činnosti zájmových útvarů a denících výchovných skupin (Pávková, 2014).

Rychlý vývoj výchovného zhodnocování volného času vyžaduje působení rostoucího množství typů dobrovolných a profesionálních pracovníků a také jejich přípravu. Pracovníci působí jako účastníci volnočasové aktivity, pracovníci volného času, organizátoři, vedoucí, vůdci či vychovatelé. Největšího zeměpisného rozšíření a uplatnění v praxi má dnes pracovník jako animátor. Animátor jako klíčový a perspektivní typ volnočasového pracovníka, v procesu animace oduševňuje, oživuje a probouzí (Hájek, 2011). S animátory se lze setkat v rekreačních destinacích.

Pedagogičtí pracovníci

Předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka upravuje zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon se vztahuje na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení, a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociální péče. Přímou pedagogickou práci vykonává učitel, vychovatel, speciální pedagog volného času, asistent pedagoga, trenér, vedoucí, pedagogický pracovník. Předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka jsou plná způsobilost k právním úkonům, odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, bezúhonnost a zdravotní způsobilost (Hájek, 2011). Současným trendem v oblasti profesní přípravy vychovatelů a pedagogů volného času je zkvalitnění přípravy pedagogů.

Vychovatelé a pedagogové volného času by postupně měli mít podobně jako učitelé úplné vysokoškolské vzdělání v oboru. Kromě toho je potřebné i průběžné další vzdělávání. Další vzdělávání pedagogů by mělo být povinnou součástí profese a jednou z podmínek platového ohodnocení (Pávková, 2014).

Způsoby profesní přípravy pedagogů volného času a vychovatelů

Vychovatelé a pedagogové volného času mohou získat odbornou kvalifikaci vysokoškolským studiem oborů podle zákona o pedagogických pracovnících nebo studiem sociální pedagogiky, vysokoškolským studiem učitelství, studiem na vyšší odborné škole se zaměřením na uvedené obory, studiem na střední pedagogické škole, studiem na střední škole ukončeným maturitou, vyšší odborné škole nebo vysoké škole nepedagogického zaměření doplněné vzděláním v programu celoživotního vzdělávání se zaměřením na uvedené obory. Tyto obory jsou předškolní a mimoškolní pedagogika, pedagogika volného času, výchovná humanitní činnost a výchova dětí předškolního a mladšího věku (Hájek, 2011).

3.5. Zájmová činnost

Termín zájem vyjadřuje relativně stálé zaměření osobnosti. Zajímavé činnosti přikládá jedinec zvláštní hodnotu a tím je veden snahou po aktivním styku s ním, neboť mu přináší kladné citové naladění a uspokojení. Zájmové činnosti umožňují dítěti a mladému člověku prožívat kladné city a odreagovat se od citů negativních. Na základě svého rozhodnutí a svých individuálních přání si zvolí druh činnosti, při kterých pozná své vlastní možnosti. Zájmová činnost plní funkci výchovnou i vzdělávací. Působí motivačně i socializačně, rozvíjí celou osobnost a tím i podporuje seberealizaci. V souvislosti s pojmem zájem je nutné si definovat také pojem nadání a talent. Nadání je přirozená schopnost, oproti tomu talent je nadání rozvíjené a systematicky pěstované. Tvořivé dítě je takové, které problémy ve svém okolí řeší jinými způsoby a má i velice dobrou paměť. Zájmové činnosti dnes pronikají již do předškolního věku. Současně se prodlužuje socializační fáze vývoje mladého člověka a to až na konec druhého desetiletí jeho života. Vě věku dětí a mládeže mají volnočasové aktivity, za podpory dospělých, kterými jsou rodiče, učitelé a pracovníci volného času, pozitivní vliv na rozvoj osobnosti (Hájek, 2011).

3.6. Střediska pro trávení volného času dětí a mládeže

3.6.1. Definice středisek pro trávení volného času dětí a mládeže

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání vymezuje jako školská zařízení pro zájmové vzdělávání střediska volného času, jimiž jsou domy dětí a mládeže, stanice zájmových činností, dále školní družiny a školní kluby. Podle vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských, chovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, jsou ubytovacími a výchovnými zařízeními domovy mládeže, školy v přírodě a internáty. Prováděcím právním předpisem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) ke školskému zákonu pro školská zařízení pro zájmové vzdělávání je vyhláška č. 74/2005 sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, která stanoví podrobnosti o rozsahu a obsahu jejich činnosti, o podmínkách provozu a přijímání a také o podmínkách úhrady za školské služby (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013 - 2015).

Volnočasové instituce jsou řazeny mezi instituce věnující se neformálnímu vzdělávání.² Zařízení volného času mají stanovené výchovné a vzdělávací poslání, strukturu, organizaci a stanovené výchovné pracovníky. Systém aktivit a institucí volného času je chápán jako součást sociální struktury. Střediska pro trávení volného času pracují s dětmi a mládeží v širokém věkovém rozmezí (Pospíšilová, 2010). Středisky pro volný čas se rozumí domy dětí a mládeže, stanice zájmových činností zaměřených zpravidla na jednu oblast zájmového vzdělávání a středisky vykonávající činnost po celý rok i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování. Tato střediska jsou zařazena do sítě škol a školských zařízení a na základě zařazení vyplývá nárok na státní příspěvek na činnost. Domy dětí a mládeže jsou určeny jako státní zařízení na ovlivňování organizované zájmové činnosti v kroužcích. Snahou již od počátku vzniku je obsahovat všechny zájmové oblasti. Kromě organizování vlastní zájmové činnosti plnily i funkci metodickou (Pávková, 2002). V České republice v roce 2012/13 dosáhla střediska pro volný čas počtu 310. Činnost středisek v daném roce zabezpečovalo 14,5 tisíc pedagogických pracovníků, z nichž více než 86 % bylo externích. Zájmové útvary navštěvovalo v roce 2012/13 celkem 268,4 tisíc účastníků, což je

² Neformální vzdělávání je založené na dobrovolnosti.

o 13 590 více než v předešlém roce. Střediska nabízejí aktivní využití volného času všem věkovým skupinám dětí a mládeže v rámci prevence sociálně patologických jevů. Svou činnost střediska vykonávají po celý školní rok a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013 – 2015).

Pokud mají instituce pro výchovu ve volném čase vyhovující materiální a prostorové podmínky, potom mohou dobře plnit své úkoly. Prostředí a vybavení by mělo být podnětné a příjemné. Z psychologického hlediska je důležitá i volba barvy stěn, nábytku a dalších doplňků. Prostředí by mělo vyhovovat představám žáků. Měly by se tedy na tvorbě a údržbě sami podílet. Nejlepší umístění instituce je v klidném a čistém prostředí s výhledem do zeleně. Dále je důležité i osvětlení, dodržování čistoty a každodenní úklid. Úrovně materiálního vybavení institucí jsou značně odlišné, avšak naštěstí vychovatel může tuto úroveň ovlivnit buď kladením požadavků nebo zlepšením stavu vlastní nápaditostí. Při výzdobě mohou být použity výrobky žáků, které v nich posléze probouzí pocit dobře odvedené práce (Pávková, 2008).

3.6.2. Náplň činnosti

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na základě školského zákona č. 561/2004 Sb, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, formy zájmového vzdělávání vymezuje ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, v § 2. Formy zájmového vzdělávání jsou činnost pravidelná, příležitostná, táborová, osvětová a individuální.

Pravidelná zájmová činnost

Tyto zájmové činnosti mají jeden společný znak - probíhají pravidelně. Jedním z menších zájmových útvarů je kroužek. Činnost směřuje na vnitřní obohacení členů. Dalším útvarem je soubor, jehož činnost směřuje k veřejné produkci výsledků. Jako soubor je označován pěvecký, hudební, taneční, divadelní soubor apod. Od kroužků se liší počtem členů, ale i závaznější strukturou. Zájmový útvar s volnější organizací je klub. U tělovýchovných nebo turistických útvarů se používá označení oddíl, který je součástí většího organizačního celku. Další pravidelnou zájmovou činností je kurz, který je vymezen délkou trvání. Ta je zpravidla kratší než rok. Děti či mládež navštěvují kurz

k osvojení určitého množství vědomostí a dovedností. Jsou to například kurzy výpočetní techniky, vaření a další (Pávková, 2002).

Příležitostná zájmová činnost

Příležitostnou formou činnosti jsou příměstské prázdninové tábory, které nabízí řadu akcí pro děti, jejichž rodiče jsou přes prázdniny zaměstnání a toto uvítají jako sociální službu. Střediska dále nabízejí spontánní aktivity pro volný čas dětí a mládeže. Příkladem této nabídky mohou být dětské herny, čítárny, sportoviště, posilovny a dopravní hřiště, které jsou pedagogicky a organizačně ovlivňovány nepřímo. Vymezeny jsou pouze provozní dobou zařízení. Pedagog při těchto činnostech zajišťuje především bezpečnost, dále se snaží motivovat a funguje i jako rádce. Pro talentované děti jsou zřízeny různé laboratoře, ateliéry apod. (Pávková, 2002).

3.6.3. Vybraná střediska pro zájmové vzdělávání

Školní družina

Školní družina je volnočasovou institucí, kterou navštěvují téměř všechny děti prvního stupně základních škol. Svůj vzdělávací program tvoří ve spolupráci se školou a ve svých aktivitách na školu a školní vzdělávací program navazují. Výchova ve školní družině má činnostní charakter. Obsahem výchovy ve školní družině jsou činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, sebeobslužné, veřejně prospěšné a zahrnuta je i příprava na vyučování. Školní družinu navštěvuje vysoké procento žáků prvního stupně, proto by se její význam neměl podceňovat a nevnímat ji pouze jako sociální službu zaměstnaným rodičům (Pospíšilová, 2010).

Školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování a o prázdninách a dělí se na oddělení, která se naplňují do počtu 30 žáků. Na jednoho pedagoga je stanoven nejvyšší počet žáků s ohledem na druh činnosti, ale především k zajištění bezpečnosti. Žáci jsou do družin přihlášení zpravidla k pravidelné docházce. Základní formou činnosti je činnost pravidelná, ale fungují zde i aktivity příležitostné, což jsou karnevaly, sportovní dny, besídky apod. Jako spontánní aktivity jsou označeny neorganizované hry, probíhající v ranní družině před vyučováním či v době po pobytu venku. Ve školní družině je žákům

umožněno připravovat se na vyučování a to tím, že si mohou vypracovat domácí úkoly. Alternativní činností je i zábavné procvičování učiva formou didaktických her či doplňování dalších doplňujících poznatků při praktických činnostech. Příprava na vyučování ve školní družině je snaha pedagogů vybavit žáky vědomostmi tak, aby je mohly používat v praxi, dávat je do souvislostí a na jejich základě si vytvářet postoje. U žáků, kteří jsou sociálně znevýhodnění a nemají doma odpovídající podmínky k plnění školních povinností, je žádoucí vypracování domácích úkolů v družině. Písemná příprava na vyučování jim pomůže zlepšit učební výsledky a tím následně i omezovat jejich sociální vyloučení, které často vyplývá z nedostatečného prospěchu a nezájmu na jeho zlepšení. Další rizikovou skupinou žáků jsou dojíždějící, jejichž spoje jsou často problematické a není zde záruka, že se po návratu domů budou věnovat domácím úkolům, zda na ně budou mít dostatek času. Role vychovatelky při vypracování domácích úkolů má svá specifika. Do samotného vypracování nezasahuje, avšak na požádání může pomoci. Vychovatelka žáky vede k maximální samostatnosti. Je nepřípustné, aby vychovatelka suplovala roli vyučujícího. Tato činnost se míjí s posláním družiny. Základní formou činnosti ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce a zážitky. (Hájek, 2011) Ve školní družině tráví značnou část svého volného času děti mladšího školního věku, proto by měla být vybavena jako herna, ale zároveň by se zde měly nacházet prostory pro klidnou činnost a pro přípravu na vyučování (Pávková, 2014).

Školní klub

Školní klub je určen žákům druhého stupně základních škol a žákům víceletých gymnázií, které odpovídají nejvýše devátému ročníku. Základem činnosti jsou zájmové aktivity organizované formou kroužků, příležitostných akcí a aktivit s průběžnou nabídkou spontánních činností. Žáci se mohou přihlásit k pravidelné docházce nebo jen do určitých kroužků. Pravidelná účast není závazná. Školní kluby jsou otevřeny každý den školního vyučování, případně i prázdnin pro všechny přihlášené žáky. Posláním tohoto zařízení není jen dozor nad žáky v průběhu mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, avšak v obcích kde není zřízeno středisko volného času, může klub tuto funkci přebírat (Hájek, 2011). Ve školních klubech by mělo být klubové vybavení (Pávková, 2014).

Domov mládeže

Domov mládeže je školské zařízení, zabezpečující žákům středních škol i studentům vyšších odborných škol ubytování, stravování a kvalifikované výchovné působení. Zároveň je vede k plnohodnotnému využívání volného času. Vychovatelé pracují se studenty rozdělených do výchovných skupin v počtu 20 – 30. V domově mládeže studenti vykonávají přípravu na vyučování, která je v denním režimu označena jako doba studijního klidu a neměla by být nijak rušena. Míra přípravy se stanovuje dle místních podmínek a studijní náročnosti. Pro první ročníky bývá určena pevná studijní doba, která se řídí studijními výsledky nebo také přáními rodičů. Důvodem je naučit studenty prvních ročníků získat žádoucí studijní návyky. Role vychovatele se liší při přípravě na vyučování. Časté je pouze zajišťování dozoru při studijním klidu, ale je i možnost studenta z nastudované látky přezkoušet. Pokud jsou studenti vedeni k odpovědnosti za své studijné výsledky a mají ke studiu motivaci, potom pracují zcela samostatně (Hájek, 2011). Domovy mládeže přechodně či dlouhodobě nahrazují domov, domácí rodinné prostředí. Měla by být věnována zvláštní pozornost vybavení těchto prostor. Důležité je zajistit určitý pocit soukromí. Mělo by také být umožněno uspořádat si část svého prostoru podle osobního přání. V pokoji má ke každému lůžku příslušet studijní místo s lampičkou a knihovničkou, šatní skříň a úložné prostory. K dispozici jsou studovny, společenské místnosti, posilovny a prostory pro zájmové činnosti (Pávková, 2008).

Střediska pro volný čas dětí a mládeže

Střediska pro volný čas dětí a mládeže jsou školská zařízení a zahrnují domy dětí a mládeže a stanice zájmových činností. Zaměřují se především na realizaci specializovaných zájmových činností pod odborným pedagogickým vedením. Organizují pravidelnou zájmovou činnost formou kroužků ale i příležitostnou činnost, soutěže pro talentové jedince, prázdninové tábory apod. Účast je umožněna dětem, mládeži, rodičům s dětmi a případně i dalším zájemcům (Pávková, 2002). Prostory středisek pro volný čas by měly být vhodně vybaveny pro potřeby konkrétní zájmové činnosti (Pávková, 2014).

Základní umělecké školy

Základní umělecké školy patří do sítě škol, ale účast na výuce je dobrovolná a uskutečňuje se v mimoškolní době (Pávková, 2008). Součástí uměleckých škol jsou hudební, hudebně-pohybové, výtvarné a literárně-dramatické obory. Tyto obory poskytují uplatnění dětem, mládeži i dospělým s vyhraněnými zájmy a schopnostmi v esteticko výchovné oblasti. Základní umělecké školy zároveň připravují na studium na středních a vysokých školách uměleckého zaměření (Pávková, 2002).

Nestátní neziskové organizace

Dalšími subjekty, věnující se volnému času dětí a mládeže jsou organizace a občanská sdružení. Jiným typem subjektů jsou obecně prospěšné společnosti. Nestátní neziskové organizace také vytvářejí žádoucí nabídku pro aktivní využívání volného času a svou činností doplňují a obohacují výchovně–vzdělávací činnost škol, školských zařízení a rodiny, čímž také umožňují rozvíjet přirozeným způsobem schopnosti, dovednosti a talent. Zároveň je připravují na budoucí život (Hájek, 2011).

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Zařízení, které mají především sociální poslání, jsou nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. Jsou určena neorganizovaným dětem a mládeži, kteří se nacházejí v obtížné životní situaci. Těmito situacemi je myšleno narušené rodinné či vrstevnické vztahy, nízká sociální úroveň, problémy ve škole a zdravotní handicap. Dále jsou určena pro mládež, ohroženou sociálně patologickými jevy, jako je kriminalita, zneužívání návykových látek, násilí, diskriminace a záškoláctví. Základním posláním těchto zařízení je doprovázet tyto jedince v obtížných životních situacích a přispět ke kvalitě jejich života. Každé nízkoprahové zařízení pro děti a mládež má vytvořený program a rozsah činností podle svých podmínek. Služba je poskytována na základě „nízkoprahovosti“, což je maximální přístupnost a odstranění mimo jiné sociálních a psychických bariér. Účast je bezplatná a není nutná registrace. Dalším znakem je anonymita. Základním prostředkem pro získání klientů je atraktivní nabídka volnočasových aktivit, která slouží k navázání kontaktů s cílovou skupinou a následné poskytování sociálních služeb (Hájek, 2011).

3.7. Financování středisek pro volný čas

Střediska nebyla zřízena pro dosahování zisku. Organizace, realizující aktivity pro mládež, mohou žádat o finanční příspěvky v dotačních programech, které administruje přímo MŠMT. Financování škol a školských zařízení je vymezeno zákonem č. 561/2004 Sb, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Hospodaření příspěvkové organizace

Hlavní příspěvky do rozpočtu střediska pro volný čas jsou získávány především prostřednictvím dotací od MŠMT, což jsou většinou dotace poskytované na platy, vyplácené krajským úřadem. Dotace musí mít určený cíl a účel použití. Finanční prostředky získané od MŠMT slouží k úhradě mzdových nákladů. Každému kraji jsou na rok rozepsány závazné a orientační ukazatele na financování přímých nákladů. Do závazných ukazatelů rozpisu rozpočtu patří neinvestiční výdaje, které jsou rozděleny na platy a ostatní osobní náklady. Orientační neinvestiční výdaje zahrnují odvody pojistného a odvody Fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní neinvestiční výdaje. Závaznými ukazateli k normativnímu rozpisu je počet zaměstnanců, pedagogických i nepedagogických, a průměrný plat pedagoga. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy při stanovení normativního návrhu rozpisu rozpočtu vychází ze Soustavy krajských normativů a ukazatelů a Krajské metodiky rozpisu přímých výdajů právnických osob, vykonávajících činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcemi a krajem. Krajské normativy jsou stanoveny tak, aby pokryly veškeré aktivity škol a školských zařízení související s výchovou a vzděláváním. Objem příspěvku na Fond kulturních a sociálních potřeb je stanoven ve výši 1 % z rozpočtovaného objemu platů a v instituci je používán jako zdroj pro výdaje na stravenky, vstupy na kulturní akce apod. Ostatní neinvestiční výdaje zahrnují ONIV³ přímé, vztahující se na jednotku výkonu a ONIV náhrady, které jsou určené na náhradu mzdy po dobu prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti.

Další složkou jsou grantové příspěvky. Z grantového fondu Libereckého kraje jsou poskytovány finanční příspěvky z programů resortu školství, mládeže a zaměstnanosti a resortu zdravotnictví, tělovýchovy a sportu na podporu volnočasových aktivit.

³ ONIV je zkratka pro Ostatní neinvestiční výdaje.

Podpora volnočasových aktivit slouží k podpoře celoroční činnosti institucí pracujících s dětmi a mládeží v oblasti kulturní, přírodovědné, technické a sportovní na úrovni rekreačního sportu. Dále je podporována činnost příspěvkových organizací v době mimo výkon jejich hlavní činnosti při organizování nepravidelných, jednorázových akcí. Výše této podpory se pohybuje ve výši 10 000 – 50 000 Kč. Druhou významnou finanční položkou potřebnou k hospodaření institucí jsou provozní příspěvky od zřizovatele. Zřizovatelem pro vybranou instituci Středisko pro volný čas dětí a mládeže v Turnově je Město Turnov. Prostřednictvím Odboru školství, kultury a sportu jsou poskytovány finanční prostředky na akce, podporující volnočasové aktivity dětí a mládeže. Tato finanční podpora se pohybuje se výši 5 000 – 10 000 Kč. Zdrojem dalších finančních prostředků jsou výnosy z vlastní činnosti, které tvoří výnosy z poplatků za zájmové útvary, výnosy z pořádaných akcí a táborů a výnosy z doplňkové činnosti.

4 Analytická část

V analytické části bude nejdříve věnována pozornost představení vybrané instituce a města, ve kterém sídlí. Součástí bude uvedení základních informací o instituci a o městě Turnov, také o pracovištích, historii a propagaci. Pozornost bude věnována i zmapování a zhodnocení nabídky volnočasových aktivit.

Další částí práce je analýza instituce podle Bronislawa Malinowského, který rozebírá analýzu instituce ve své publikaci Vědecká teorie kultury. Tvrdí, že každá instituce je složena z prvků a že mezi nepostradatelné prvky, pro úspěšné fungování instituce, patří osvojení norem a pravidel (Malinowski, 1960). Díky institucionální analýze lze zjistit, zda instituce plní poslání a zda na to stačí finanční prostředky. Analýza se bude opírat o zjištěné technické vybavení, personální zabezpečení a zjištěné finanční zajištění.

4.1. Cíl a metodika

Cíl

Cílem analytické části je představení zkoumané instituce pro trávení volného času mládeže Žlutá ponorka Turnov. Dílčím cílem práce bude zmapování nabídky volnočasových aktivit. Cílem výzkumu je analýza této instituce. Posouzení, zda instituce plní svou funkci a poslání, bude provedeno na základě analýzy technického vybavení a personálního zabezpečení. Posouzeno bude i finanční zajištění provozu instituce.

Metodika

Analytická část je zpracována na základě terénního výzkumu. Pro analytickou část bylo využito několik zdrojů dat a informací. Jedním z nich je studium Výroční zprávy a interních dokumentů, poskytnutých ředitelem instituce Ing. Mgr. Tomášem Zakouřilem a interním pedagogem Ing. Tomášem Špinkou. Dalším zdrojem byly rozhovory s vedením střediska, účetní, s pedagogy působících v zájmových útvarech a s účastníky těchto útvarů. Poslední metodou bylo osobní působení v instituci a pozorováním vnitřního chodu. K analýze dat bude použita institucionální metoda Bronislawa Malinowského.

4.2. Charakteristika

Středisko pro volný čas dětí a mládeže – Žlutá ponorka sídlí v ulici Husova 77, v Turnově. Zřizovatelem je Město Turnov sídlící v ulici Antonína Dvořáka 335. Středisko je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, zřízené 1. 10. 1993 Městem Turnov, dle vyhlášky č. 432 MŠMT ČR z 31. 7. 1992 a pozdější právní úpravy. Hlavní činností je zájmové vzdělávání, jak středisku ukládá zřizovací listina a školní vzdělávací program. Jako školské zařízení, instituce klienty vzdělává dle školského zákona a vyhlášky o zájmovém vzdělávání. Od 1. 1. 1995 je Žlutá ponorka příspěvkovou organizací a dne 21. 4. 1996 byla zapsána do sítě škol. Školská rada zde nebyla zřízena. Po dlouhá léta byl ředitelem Mgr. Karel Štrinc, nicméně od 1. 8. 2012 je ředitelem Ing. Mgr. Tomáš Zakouřil. Středisko pro volný čas dětí a mládeže má velice různorodou činnost. V Turnově je Žlutá ponorka jediným střediskem pro trávení volného času dětí a mládeže. Příspěvková organizace byla zřízena a založena Městem Turnov za účelem, aby s jejich pomocí byly zajištěny nezbytné potřeby pro obyvatele města Turnov.

4.2.1. Město Turnov

Turnov se nachází na severo-východě České republiky, na řece Jizeře v místech, kde rovné pláně přecházejí do podkrkonošské pahorkatiny. Nachází se na středním toku Jizery v takzvané Turnovské pahorkatině. Svou polohou město náleží do okresu Semily a do Libereckého kraje. Město leží v centru chráněné krajinné oblasti Český ráj. Turnov se se svou výměrou 2 273 ha organizačně dělí na 5 katastrálních území a na 13 částí. V okrese Semily je Turnov dle počtu obyvatel největším městem. V posledních letech se počet obyvatel pohybuje kolem čísla 14 500. Od sklonku 17. století, kdy měl Turnov přibližně 2 000 obyvatel, se počet rychle zvyšoval avšak údaje z druhé poloviny 90. let svědčí o nepříznivém demografickém vývoji. Údaj o celkovém počtu obyvatelstva je vyrovnáván rostoucím počtem přistěhovalých občanů a údaj o snižujícím se počtu narozených v roce 1999 udává jako důvod změny ve způsobu života. Průměrný věk obyvatelstva je 46 let, naopak pro bakalářskou práci je důležitý údaj o mladé populaci. V současné populaci má nadprůměrné zastoupení věková skupina 15 – 24 let. Pro tuto věkovou skupinu je potřeba zmapovat možnosti trávení volného času (stav k 18. 4. 2012) (Město Turnov: oficiální stránky města: Základní informace).

Možnosti trávení volného času ve městě Turnov

Ačkoli je Turnov město malé, program kulturních a volnočasových aktivit je bohatý. Koná se zde několik divadelních a hudebních festivalů. Kulturní akce se pořádají i na nedalekém hradě Valdštejně a na zámku Hrubý Rohozec. Ke kulturním aktivitám přispívá i muzeum Českého ráje se slavnostmi lidových svátků na nedalekém Dlaskově statku. Na pořádání akcí se podílí také knihovna Antonína Marka. V Turnově funguje divadlo a kino. V létě je možnost navštívit i letní kino. Město obyvatelům nabízí i plochy ke sportovnímu využití a relaxaci, jako jsou prostory sportovního centra TJ Turnov, nebo městský stadion Ludvíka Daňka, ale i dobře vybavené tenisové kurty, plavecký bazén a kryté sportovní haly. K zimním radovánkám slouží mobilní kluziště a lyžařský areál Struhy. Město eviduje celkem 21 sportovních subjektů (Město Turnov: oficiální stránky města).

- Tělovýchovná jednota Turnov
- Tenisový klub Turnov
- Fotbalový klub Pěňčín – Turnov
- Taneční a pohybová škola ILMA Turnov
- Tělovýchovně sportovní club Turnov
- Tělocvičná jednota Sokol Turnov
- Atletický klub Syner Turnov
- SKI Club
- Klub lyžařů Turnov
- Junák Turnov – svaz skautů a skautek ČR
- Klub českých turistů Sokol Turnov
- Šachový klub Zikuda Turnov
- Orel jednota Turnov
- Bruslařský a hokejový klub Turnov
- Sportovní střelecký klub Sokol
- Sportovní střelecký klub Olympia
- Sportovní klub ABT Turnov (Amateur bikers team)
- Městská sportovní Turnov
- Club petangue Český ráj

- Technické sporty
- Every day tuning
- Klub aktivních vozičkářů

4.3. Historie

4.3.1. Historie města Turnov

Počátek města se vztyčuje k roku 1250, kdy město založil Jaroslav a Havel z rodu Markvarticů. Již od počátku se zde rozvíjela tradice řemesel a obchodu a tím město začalo vzkvétat. Turnovem procházela stará obchodní stezka a tím se město stalo významnou dopravní křižovatkou. Od nepaměti se k Turnovsku přiřazuje výroba šperků a zpracování drahých kamenů. Zlatým věkem turnovských kamenářů bylo 18. století. V této době řemeslníci zpracovávali proslulé české granáty. Se zvyšujícím se zájmem o šperkařské výrobky byla v roce 1884 založena Odborná škola pro zpracování kovů a kamenů, nyní je to Odborná umělecko-řemeslnická střední škola (Regionální turistické a informační centrum Turnov: Turistický informační portál).

4.3.2. Historie Žluté ponorky

Před rokem 1990 v Turnově byl Pionýrský dům, avšak mezi lety 1990 – 1993 zde něco podobného chybělo. Město vyhodnotilo jako potřebné obnovit organizaci, která by sdružovala různé druhy aktivit pro využití volného času. Díky tomu bylo v roce 1993 založeno Středisko volného času dětí a mládeže. Až do školního roku 2001 se využívalo malých prostor budovy městského kina. Kroužky v té době probíhaly pouze externě a to v tělocvičnách, na sportovištích místních klubů a v prostorách školních tříd a pracoven. V těchto letech instituce vedla přibližně 25 zájmových kroužků s nejrůznějším zaměřením, převážně pod vedením z řad učitelů, které navštěvovalo přibližně 300 dětí.

Školní rok 2001/2002 byl již zahájen v nové budově v Husově ulici, kde sídlí doteď. Přestěhování budovy zlepšilo podmínky pro práci zájmových útvarů, ale zároveň byla možnost vytvořit prostory pro různé akce a pro nové kroužky. Středisko nadále využívá prostorů tělocvičen, sportovišť a dílen v prostorách škol. Je nutné zmínit, že byla vytvořena základna celé instituce.

4.4. Středisko pro trávení volného času Žlutá ponorka

4.4.1. Celkový přehled činností

Jak instituci ukládá zřizovací listina a školní program, hlavní činností střediska je zájmové vzdělávání. Klienti jsou vzděláváni dle školského zákona a vyhlášky o zájmovém vzdělávání. Žlutá ponorka působí v řadě objektů v Turnově a v okolí. Více než 50 % volitelných kroužků probíhá externě.

Tabulka 1: Celkový přehled činností 2012/13

ČINNOST	POČET	POČET KLIENTŮ
Zájmové kroužky	38	476
Akce pro veřejnost	24	940
Soutěže, přehlídky	15	1 115
Pobytové akce a tábory	8	195
Jiné akce	5	294
Dopravní hřiště	40 dnů	1 432

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2012/13

Z tabulky č. 1 je patrná struktura, počet pořádaných akcí a organizovaných kroužků a počet klientů ve školním roce 2012/13 a v následující tabulce počty ve školním roce 2013/14. Tabulka slouží k porovnání počtu pořádaných akcí a počtu klientů.

Tabulka 2: Celkový přehled činností 2013/14

ČINNOST	POČET	POČET KLIENTŮ
Zájmové kroužky	43	512
Akce pro veřejnost	25	962
Soutěže, přehlídky	21	2 305
Pobytové akce a tábory	6	145
Jiné akce	5	cca 996
Dopravní hřiště	40 dnů	1 377

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2013/14

Celková kapacita zájmových útvarů společně s kapacitou volnočasového klubu čítá 800 míst. Zájmové útvary ve školním roce 2014/15 navštěvuje 760 účastníků. Oproti školnímu roku 2012/13 je ve školním roce 2013/14 o 5 kroužků více. Počet zájmových útvarů rok od roku stoupá a zájem neklesá.

4.4.2. Pracoviště

Budova Žluté ponorky Turnov

V Husově ulici ve městě Turnov sídlí hlavní pracoviště instituce. Budova má ideální polohu v blízkosti centra. Středisko zde sídlí od roku 2000 a díky žluté barvě fasády získalo i neformální název Žlutá ponorka. Zde probíhá činnost většiny různých kroužků. Pravidelně do instituce dochází přes 180 dětí a mládeže. Schází se zde i parlament mladých města Turnova, zkouší zde hudební skupiny a řada dalších subjektů si prostory Žluté ponorky pronajímá. Díky schválenému evropskému projektu, realizovanému s německým partnerem, došlo k rekonstrukci vnitřních prostor a díky tomu mohl vzniknout volnočasový klub. Hlavní budova Střediska volného času v Turnově představuje prvorepublikový dům se sklepy a zahradou. Když se opomene nevyhovující systém topení, absence zateplení pláště budovy a potřebná rekonstrukce oken, budova má ideální polohu v blízkosti turnovských škol a v těsném sousedství parku. Vnitřní prostory slouží pro činnost kroužků a k příležitostným akcím zájmového vzdělávání, čímž jsou besídky, výtvarné dílny, soutěže, kurzy, apod. V budově také dlouhodobě působí loutkový soubor Na židli a čtyři turnovské hudební kapely. Prostory sálu jsou využívány i dospělou taneční formací Keltský tygr. Kromě hudebních, tanečních, kulturních a dalších aktivit zde každou

neděli probíhá Bohoslužba církve „Křesťanské společenství“ Turnov, který je také naplněn dětmi. Zde je nutné zmínit, že krátkodobé i dlouhodobé pronájmy sálů uvnitř budovy představují nezanedbatelný přínos do provozního rozpočtu. V roce 2013 příjmy z pronájmů v budově činily přibližně 80 tis. Kč.

Táborová základna Krčkovice

Tábořiště pod vesnicí Krčkovice u Hrubé Skály, poblíž rybníku Věžák, čítá 30 stanů s dřevěnými podsadami. Dále je zde i pevný objekt sociálního zařízení, kuchyň a jídelna. V rámci doplňkové činnosti organizace je tábořiště pronajímáno od června do září, kdy se tu ročně vystřídá 6 - 9 týdenních táborových běhů. Vlastní sportovní tábor představuje nejnabitějších 14 dní prázdnin při 50 - 60 účastnících. Tábořiště je tradiční místo letních táborů mnoha generací. Cílem je udržet táborovou činnost v chráněném území CHKO Český ráj, avšak to znamená postupnou rekonstrukci objektů. Díky dotaci z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ONIV⁴ byly pořízeny nové podsady a v letošním roce plachty na stany. Základna slouží k hlavní činnosti pro pobytové a táborové akce Žluté ponorky, ale zároveň jako vedlejší činnost přináší výnosy v podobě pronájmu za účelem pobytových akcí dalším subjektům.

Lidová hvězdárna

Hvězdárnu na Výšince v Turnově využívá astronomický kroužek Žluté ponorky, dále se zde pořádají rodinné dny a Noc vědců. Po dobu havarijního stavu byla budova v roce 2012 uzavřena, ale na konci roku 2013 se podařilo budovu provizorně otevřít i veřejnosti. Hvězdárna byla vybudována v 60. letech. V letech 1986 - 1992 byl objekt používán Fyzikálním ústavem a sídlila zde Optická vývojová dílna. Od té doby byl objekt využíván pouze pro astronomický kroužek, tudíž město předalo hvězdárnu do užívání instituce. Objekt pomalu chátral a ve školním roce 2011/2012 byl astronomický kroužek dočasně ukončen. Nyní, díky vstřícnosti města, byly vyřešeny nejnnutnější opravy a astronomický kroužek opět funguje. Kroužek vede Mgr. Vladimír Kafka, který je zároveň i pedagogem na místním Gymnáziu Jana Palacha.

⁴ ONIV jsou ostatní neinvestiční výdaje, poskytované formou dotací od MŠMT.

Dětské dopravní hřiště

Žlutá ponorka také provozuje dětské dopravní hřiště. Výuka probíhá v Turnově Na ostrově. Výuka je dopolední a hřiště je pronajímáno. Pro 4. třídy základních škol je každoročně pořádán jarní i podzimní běh, který je zakončen zkouškami. Možná je i výuka pro mateřské školy z Turnova i okolí, avšak záleží na zájmu a na finančních možnostech. Kolový park, který se skládá z přibližně 50 kol, je průběžně obnovován a to hlavně díky dotacím krajského úřadu. Provoz a údržba je zajišťována Žlutou Ponorkou a hřiště je spolufinancováno odborem dopravy KÚ Libereckého kraje a Ministerstvem dopravy ČR, skrze organizaci BESIP. Ve školním roce 2012/2013 se výuky v podzimním termínu zúčastnilo 276 žáků 4. ročníků základních škol a 440 dětí z mateřských školek ze spádové oblasti Turnova. Výuka je vedena především prakticky, avšak výuka v jarním cyklu je zaměřena spíše teoreticky. Jarního výukového termínu se zúčastnilo 280 dětí ze ZŠ a 458 z MŠ. Výuka pro děti ze ZŠ je na jaře zakončena teoretickými a praktickými zkouškami, kterých v tomto období splnilo 253 dětí. Důležitost této výuky je pro děti mateřských školek, jelikož je to první zkušenost jak se chovat v hromadném provozu, i když jen simulovaně na dopravním hřišti.

Keramická dílna

Na základní škole v ulici Žižkova částečně ve spolupráci se školou instituce spravuje činnost kroužků. Zde se nachází elektrická pec, která je v majetku instituce. Skladuje se zde veškerý materiál, nutný pro fungování keramického kroužku. Vybavení je sice prosté, ale dostačující pro 14 účastníků skupiny. Ve školním roce zde probíhají keramické kroužky 3 odpoledne ve školním týdnu. Dle pedagogické pracovnice se zde v jednom týdnu vystřídá až 120 dětí. V dopoledních hodinách je dílna využívána pro zpestření hodin výtvarné výchovy školních dětí.

Výtvarná místnost

Výtvarná místnost se nachází na Základní škole Alešova v Turnově II. V oblasti Turnova 2 je možnost volnočasových aktivit značně omezená proto se Středisko ve spolupráci ze ZŠ Skálova snaží rozvinout zde zájmovou činnost. V uplynulém školním roce zde probíhal výtvarný kroužek, kroužek historie a němčiny.

4.4.3. Zájmová činnost

Instituce měla v nabídce pro školní rok 2014/15 celkem 46 zájmových útvarů, avšak pro nedostatečný zájem nebyl otevřen kroužek English Club, pro děti od 9 do 12 let, který byl plánovaný ve Žluté ponorce a kroužek Hravá němčina pro začátečníky, pro děti od 7 do 10 let, na Základní škole Alešova Turnov II.

Tabulka 3: Zmapování kroužků ve Žluté ponorce

Název kroužku	Cena/rok	Počet
Americký step	1 200	8
Deskové hry	600	13
Fotokroužek	800	9
Historický šerm - LARP	1 200	14
Hra na kytaru bez not	800	13
Hrátky s textilem	700	11
Irské tance	800	22
Klub křesťanského dorostu	400	11
Merkur – technický kroužek	600	12
Mineralogický kroužek	700	32
Mlsná vařečka	600	13
Rybářský kroužek	400	10
Šachový kroužek	600	11
Veselá flétnička	600	7
Výtvarný kroužek I	900	12
Výtvarný kroužek II	900	12
Astronomický kroužek	600	8

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 3 znázorňuje zájmové útvary probíhající ve školním roce 2014/15 v budově Žluté ponorky. V tabulce jsou také znázorněny počty účastníků a ceny jednotlivých kroužků za školní rok.

Dalším místem, kde probíhají kroužky ve spolupráci se Střediskem pro volný čas Žlutá ponorka je Základní škola v Mašově, což je škola na vesnici, která se nachází v těsné blízkosti Turnova. Ačkoli škola na Turnovsku patří mezi ty menší, organizované kroužky i přesto navštěvuje velký počet dětí. Následující tabulka znázorňuje názvy zájmových útvarů probíhajících ve školním roce 2014/15 na Základní škole Mašov, cenu a počet přihlášených účastníků.

Tabulka 4: Zmapování kroužků na ZŠ Mašov

Název kroužku	Cena/rok	Počet
Výtvarné kroužek I	400	12
Výtvarný kroužek II	800	12
Hra na flétnu I	500	17
Hra na flétnu II	500	20
Počítačový kroužek	600	11
Sportovní kroužek I	500	23
Sportovní kroužek II	300	25

Zdroj: Vlastní zpracování

Dalším pracovištěm pro zájmové kroužky je Základní škola Žižkova, která svou kapacitou žáků a velikostí budovy patří největší základní školu v Turnově. Tabulka znázorňuje zájmové útvary, které zde ve školním roce 2014/15 probíhají, společně s cenou za školní rok a počet přihlášených.

Tabulka 5: Zmapování kroužků na ZŠ Žižkova

Název kroužku	Cena/rok	Počet
Keramika I	1 200	12
Keramika II	1 200	12
Keramika III	600	31
Pohybové hry I a II	600	35

Zdroj: Vlastní zpracování

Středisko volného času Žlutá ponorka pořádá kroužky pro děti i v Turnově II. Na Základní škole Alešova je výuka pouze od 1. do 5. třídy a v této části města je to jediná základní škola. V Turnově II je díky sídlišti poměrně vysoké osídlení, proto i v této části mají děti a mládež možnost navštěvovat kroužky, aniž by se rodiče báli, že by na kroužek docházely přes celé město. Následující tabulka znázorňuje názvy zájmových útvarů

probíhajících na Základní škole Alešova a ve sportovní hale TSC Turnov, která se nachází v těsné blízkosti školy. Dále je zde v tabulce zobrazena cena za jednotlivé zájmové útvary a počet přihlášených účastníků.

Tabulka 6: Zmapování kroužků na ZŠ Alešova

Název kroužku	Cena/rok	Počet
Hrátky s textilem	700	12
Pohybová příprava - Judo	800	5
Pohybové hry, hala II	800	16
Tvořínek	800	10
Zvídavý historik	700	7

Zdroj: Vlastní zpracování

Také na Základní škole 28. října děti a mládež navštěvují zájmový kroužek. Ve školním roce 2014/15 byl zde otevřen sportovní kroužek pro zájemce o florbal. Jak lze vidět v následující tabulce, na florbalový kroužek dochází 14 žáků.

Tabulka 7: Zmapování kroužků na ZŠ 28. října

Název kroužku	Cena/rok	Počet
Florbalový kroužek	700	14

Zdroj: Vlastní zpracování

V blízkosti Střediska volného času dětí a mládeže se nachází hala Tělovýchovné jednoty Turnov, která je využívána pro sportovní kroužky. Kroužky probíhající ve školním roce 2014/15 při Tělovýchovné jednotě Turnov znázorňuje tabulka č. 8., ve které lze vidět ceny za rok školní rok a počet přihlášených účastníků.

Tabulka 8: Zmapování kroužků v TJ Turnov

Název kroužku	Cena/rok	Počet
Míčové hry – volejbal A	500	12
Míčové hry – volejbal B	500	18
Míčové hry – volejbal C	800	15
Orientační běh	800	16

Zdroj: Vlastní zpracování

Ve školním roce 2014/15 bylo otevřeno 44 zájmových útvarů. Plánováno bylo 46 kroužků s celkovou kapacitou 760, ale z důvodu neobsazenosti byly 2 zrušeny. I přesto byl počet přihlášek 587, což je na malé město Turnov s celkovým počtem obyvatel 14 500, slušné číslo. Většina kroužků je buď z většiny obsazena, nebo má dokonce o jednoho člena víc. Nejvíce obsazenými kroužky jsou kroužky sportovní, do kterých dochází 204 žáků. Druhými nejvíce žádanými kroužky se 179 žáky jsou výtvarné-rukodělné kroužky.

Tabulka 9: Struktura zájmových útvarů

Nejvíce oblíbeným typem činnosti jsou sportovní zájmové útvary. Následně s počtem účastníků 179 jsou oblíbené i výtvarně-rukodělné zájmové útvary.

TYP ČINNOSTI	POČET ČLENŮ
Sportovní	204
Výtvarná-rukodělná	179
Hudební a taneční	84
Technicko-přírodovědná	58
Ostatní	75

Zdroj: Vlastní zpracování

Do seznamu kroužků není zahrnut Volnočasový klub v budově Žluté ponorky, který se nachází v bezpečných prostorách a na chod klubu a bezpečnost dohlíží mladá vedoucí. Klub je otevřen od pondělí do pátku, každý den od 13:30 do 17:30. Slouží dětem od 2. tříd a pro mládež do 14 let pro volný čas po škole, před tréninkem, před vyzvednutím rodičů nebo odjezdem autobusu. K dispozici jsou deskové hry, ping pong, fotbálek, koutek s polštáři pro odpočinek, dětmi oblíbený X-box a Dance pad. V rámci klubové činnosti zde probíhají také turnaje ve stolních hrách a drobné stolní tvořivé aktivity. Celková kapacita je 15 dětí na den. Do volnočasového klubu je zatím zaregistrováno 13 dětí. Prostor je nově zrekonstruován a k dispozici je šatna, toaleta a kuchyňka. Jednorázové vstupné je 20 Kč, pololetní vstupné na 1 den v týdnu je 150 Kč a pololetní vstupné pro 2 a více dní v týdnu je 300 Kč. Mimo prostor klubu nenese Středisko volného času za návštěvníky odpovědnost. Vstup do klubu je podmíněn souhlasem zákonného zástupce. Klub je provozován bez finanční podpory obce i státní správy.

Soutěže a práce s talenty

Každoročně Žlutá ponorka organizuje tradičně tři postupové kulturní soutěže. V posledních letech měly dobrou uměleckou úroveň a zúčastnil se jich velký počet diváků. Oblastního festivalu mateřských školek Turnovská mateřinka, se zúčastnilo 8 mateřských školek, celkem 161 dětí. Turnovského štěku, což je divadelní přehlídka Dětské scény, základních a středních školek, se v loňském roce zúčastnilo 140 dětí. Regionální pěvecké soutěže žáků základních a středních školek Turnovský kos se v loňském roce zúčastnilo 69 soutěžících.

Společně s kulturními postupovými soutěžemi instituce pořádá i sportovní postupové soutěže. Sportovní soutěže, vypisované MŠMT jako postupové soutěže, jsou společně vypisované s Asociací školních sportovních klubů ČR. V loňském roce bylo zorganizováno 7 postupových sportovních soutěží od okřskových po okřsní nebo i krajská kola, což představuje celkem 13 soutěžních dnů. Mezi tyto soutěže patří Turnovský plavecký přebor, okřsková a okřsní kola Volejbalového turnaje a Orion Florbal cupu, okřsní přebor v atletice žactva Pohár Českého rozhlasu, okřskové kolo turnaje ve vybíjené, atletický středoškolský pohár Corny a Atletický 4boj žactva. Ostatními postupovými soutěžemi, avšak pořádané mimo MŠMT, je okřsní přebor základních školek Šachy, vědomostní soutěž Svět v kostce pro 1. stupeň ZŠ, okřsní kolo Odznaku všestrannosti olympijských vítězů (dále OVOV) a Trojboj všestrannosti s Adamem. Součástí projektu OVOV je dvoudenní desetiboj pro zástupce základních školek okřsu Semily a základních školek z polského města Jawor.

Prázdninová činnost

Hlavní prázdninovou činností Žluté ponorky jsou pořádané tábory. Na táborové základně v Krčkovicích se každoročně pořádají 2 sportovní tábory. Tábory jsou rozděleny podle věku dětí, které je v rozmezí od 8 – 15 let. Pro starší děti a mládež je tábor na 10 dní, pro mladší na 7 dní. Cena prvního tábora je 3 100 Kč a cena druhého je 2 200 Kč. Těchto táborů se stále účastní hojný počet dětí. Dalším je divadelně výtvarný tábor, pořádaný v Krkonoších. Tábor je omezen na věk dětí od 6 do 15 let. O prázdninách se pořádá i příměstský tábor irských tanců, kde není věkové omezení. Letos o jarních prázdninách Žlutá ponorka pořádala příměstský tábor, na který se letos přihlásilo 14 dětí.

Příměstský tábor byl pro děti od 7 do 15 let a program plný her, výletů a sportování byl zajištěn denně od 8 do 16 hod. Děti a mládež si denně užily program plný her, výletů a sportování. V programu byl zařazen výlet do Liberce do Aquaparku a IQ parku v Babyloně, také návštěva nově otevřené IQLandie a planetária, ale i výlet do muzea Škoda auto Mladá Boleslav. Cena tohoto příměstského tábora byla 1 500 Kč a v ceně byly vstupy a obědy. Kromě těchto táborů Středisko pro volný čas Žlutá ponorka pořádá během školního roku akce menšího rozsahu v rámci jednotlivých kroužků. Především se jedná o soustředění nebo víkendové výjezdy.

Akce pro veřejnost

Žlutá ponorka také pořádá akce pro veřejnost, která jsou pouze jednorázová, bez předchozího přihlášení a zároveň bez dalšího omezení. Oblíbenou akcí je velký rodinný karneval v místním Kulturním centru Střelnice. (viz příloha č. 1)

Žlutá ponorka pořádá přes rok pravidelně veřejné akce v podobě 12 ti výtvarných dílen pro veřejnost, 3 otevřených turnajů a hraní deskových her a celkem 2 veřejné zasedání Parlamentu mládeže Města Turnov, kde se schází mládež od cca 13 do 20 let. Hlavním cílem je přispění mládeže do veřejné diskuze o životě města. Dalšími jednorázovými akcemi jsou vernisáže Výtvarného salonu Turnov – Jawor, slavnostní vyhlášení Ankety o nejlepšího sportovce Turnova, rodinný den na hvězdárně, atletické hry dětí na městském stadionu v rámci Memoriálu Ludvíka Daňka a rodinné odpoledne Ponorka OPEN. Počet účastníků, kteří se každoročně těchto akcí zúčastní, se určuje počtem vydaných lístků nebo odhadem.

Další aktivity

Na dalších akcích se instituce podílí pouze spoluorganizací a účastí. Do těchto aktivit se řadí Jízda zručnosti ve Skálově ulici v rámci Týdne mobility, účast na mezinárodním festivalu ZOOM⁵, přespávání v budově instituce a na Valdštejně, v rámci programu městské knihovny – Noc s Andersenem, dále dětský program v rámci „Čarodějnic Na lukách“, Noc vědců na hvězdárně, lanový a výtvarný program v rámci Dne dětí.

⁵ ZOOM – projekt Zbliżenia, Jelenia Gora.

Evropské projekty

Instituce se věnuje i evropským projektům. Jedním z nich je výtvarný projekt Česko-polské setkání mladých výtvarníků – Člověk a prostor, což je čtyřdenní setkání 10 českých a 10 polských dětí. Programem posledního setkání bylo zaměření se na prostorovou tvorbu z nejrůznějších materiálů. Projekt Žluté ponorky získal 1. cenu Euroregionu Nisa v kategorii kultura, vzdělávání a sport. Významnou měrou se instituce podílí na projektu Společná cesta k přírodním vědám, jehož nositelem je Město Turnov. Projekt zahrnuje workshopy pedagogických pracovníků, 4 přírodovědné dílny, 2 burzy a 2 týdenní přírodovědné společné pobyty. Cílem toho projektu je rozvíjení spolupráce mezi městem Turnov a německou obcí Ottendorf-Okrilla a to zejména v oblasti práce s mládeží a dětmi.

4.5. Propagace

Středisko pro volný čas dětí a mládeže Žlutá ponorka pro svou propagaci využívá především internetových stránek a nově založeného profilu na sociální síti Facebook, který aktivně využívá jak k informování o doposud proběhlých a nastávajících akcích, tak dále i k publikování fotografií. Díky vřelé spolupráci s místními základními školami, má instituce možnost spravovat nástěnku k informačním účelům na každé škole a také začátkem každého školního roku jsou přes pedagogy předávány soupisy zájmových útvarů. V rámci propagace je taktéž využito reklamních ploch a informačních letáků. Další spolupráce, vhodná ke zmínce, jsou místní noviny a periodika. Žlutá ponorka propagace využívá, avšak velkou výhodou je známé a osvědčené jméno a status, který si po Turnovsku za několik let již vytvořila.

4.6. Data: Analýza instituce

Analýza instituce spočívá v představení poslání, prostor a majetkového vybavení, struktury personálu a pedagogické způsobilosti, financování instituce, dle rozdělení podle Bronislawa Malinowského. Úkolem analýzy je zjistit, jestli instituce Žlutá ponorka Turnov plní své poslání a jestli je z hlediska technického vybavení a personálního zabezpečení zajištěna. Zároveň zda je v instituci finanční zajištění provozu.

4.6.1. Poslání

Poslání a činnost instituce je dána vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Dle zřizovací listiny Střediska volného času dětí a mládeže vydané v roce 2001, aktualizované v roce 2009, je Středisko pro volný čas dětí a mládeže Turnov školské zařízení pro zájmové vzdělávání. Hlavní činností instituce je zájmové vzdělávání. V současné době je z 80 % věnována pozornost účastníkům zájmových útvarů od 6 do 12 let. Posláním je naplňovat výchovně-vzdělávací a rekreační funkci, zároveň děti, žáky, studenty a mládež motivovat, podporovat a vést k rozvoji osobnosti, k získávání a rozvoji kompetencí, zejména ke smysluplnému využívání volného času, a to širokou nabídkou aktivit v bezpečném prostředí, s profesionálním týmem pedagogů. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2013 - 2015)

4.6.2. Prostory a vybavení

Středisko pro volný čas dětí a mládeže Žlutá ponorka využívá pro nabízené zájmové útvary celkem 7 pracovišť. Kromě hlavní budovy instituce jsou to základní školy, Lidová hvězdárna a hala Tělovýchovné jednoty Turnov. Provozní podmínky jsou dány provozním řádem a požárně poplachovou směrnicí, které jsou vyvěšeny na viditelných místech.

Budova Žluté ponorky Turnov

Budova Žluté ponorky je hlavním pracovištěm, kde sídlí samotná instituce a vedení, ale i místo, kde se provozují některé kroužky. Budova má 2 patra, 28 místností a je zde přilehlá pěkná zahrada, které se v letních měsících čteně využívá. Celková rozloha budovy je přibližně 600m².

V přízemí se nachází dílna mineralogů, výtvarná dílna, již zmíněný volnočasový klub a velký sál. V přízemí se také nachází zrekonstruovaná šatna a toaleta. Na zahradu je přístup z volnočasového klubu. V prvním patře sídlí vedení instituce a to v kanceláři ředitele, kterou spolu s ředitelem sdílí další dva interní pedagogové. Další místnost je určena účetní, ekonomické pracovníci, která realizuje ekonomická rozhodnutí ředitele a vede finanční agendu. V prvním patře se nachází i správa budovy se správcem, který zajišťuje fungování budovy i správu tábořiště v Krčkovicích a určuje náplň práce dvojici úklidových a pomocných sil. Kromě těchto místností se tu nachází i hudební zkušebna, cvičební sál a prostor pro místní divadelní spolek Divadlo na židli. Součástí jsou i nově zrekonstruované toalety. V druhém patře budovy se nachází fotoklubovna spolu s technickou dílnou, druhou hudební zkušebnou, klubovnou deskových her, toaletou a sprchami. Žlutá ponorka nabízí ubytování, které se nachází právě ve 2. patře. K dispozici jsou 2 pokoje po 10 matracích a kuchyňka s elektrickým vaříčem, rychlovarnou konvicí a nádobím.

Základní škola Žižkova

Na nedaleké základní škole probíhají dva typy kroužků – sportovní a výtvarně rukodělné. Nejvíce žáků zde pravidelně navštěvuje kroužek keramiky. Učebna pro výuku keramiky pojme 16 žáků a nachází se společně s toaletami v přízemí. Keramická dílna se nachází v části školy, kde jsou pouze 1. a 2. třídy, tudíž malé děti nemusí na kroužek docházet daleko a navíc ho mají hned po konci výuky. V suterénu základní školy se společně se skladem pro výrobky nachází pec, která je v majetku instituce. V poslední době pec vykazovala poruchy a tak je Žlutá ponorka právě v jednání se svou partnerskou školou v polském Jaworu, ohledně nákupu keramické pece do Základní školy Žižkova. V samotné keramické dílně platí provozní řád.

Kroužek pohybových her pro žáky od 6 do 12 let probíhá ve školních tělocvičnách. Základní škola Žižkova je nejnovější školou v Turnově, tudíž i velká a malá tělocvična jsou nejmodernější z ostatních škol. Celkem má škola 3 tělocvičny. V suterénu pod velkou a malou tělocvičnou jsou k dispozici šatny se sprchami a toaletami. Pro menší žáky od 6 do 8 let probíhají pohybové hry v tělocvičně v části školy určené pro 1. stupeň. Tato tělocvična je ve starší části budovy a je tedy starší než ostatní 2. Jsou zde parkety

a probíhají tu i tělesné výchovy žáků prvního stupně. V letních měsících se pro pohybové hry využívá školních hřišť ve dvoře areálu. Celkem jsou zde 2 hřiště. Pomůcek pro skupinové hry je dostačující množství. Škola má zájem a snaží se průběžně pomůcky dokupovat a obnovovat. Tyto pomůcky jsou školou k provozování zájmových kroužků propůjčovány a za samotný provoz v prostorách instituce neplatí nájem. Ve všech tělocvičnách platí bezpečnostní řád.

Základní škola Skálova

Na základní škole ve Skálově ulici v Turnově probíhá kroužek vaření Mlsná vařečka. Pro tento kroužek je tu vhodný prostor se třemi pracovními deskami, které tvoří elektrický sporák s troubou a mycí dřez. K dispozici je nádobí, pracovní pomůcky k vaření i pečení, lednice a stůl s místy k sezení. U kuchyňky jsou šatny a v patře mohou žáci použít toalety. Základní škola Skálova umožňuje Žluté ponorce provozování zájmového kroužku Mlsná vařečka zdarma.

Základní škola Mašov

Na základní škole v Mašově se provozují celkem 4 zájmové útvary. Počítačový kroužek probíhá v počítačové učebně, kde výuka probíhá na 10 ti počítačích. Svůj vlastní počítač má i vyučující pedagog, který zároveň některé pasáže z výuky promítá. Sportovní kroužek přes zimní měsíce probíhá v místní nově zrekonstruované Sokolovně. Tyto prostory jsou hodnoceny kladně. Přes letní měsíce vedoucí pedagog využívá přilehlých prostor školy, kde je velká udržovaná zahrada. Děti tak mají možnost pohybu na čerstvém vzduchu. Výtvarný kroužek probíhá v učebně výtvarné výchovy a kroužek Hra na flétnu v prostoru školní třídy. Základní škola Mašov má dobré technické vybavení.

Základní škola Alešova Turnov II

Na Základní škole Alešova využívají kroužky Hrátky s textilem a Tvořínek prostor učebny výtvarné výchovy. Tato učebna je dobře vybavena a výtvarné kroužky se zde pořádají již po několik let. Celá škola je nově zrekonstruovaná a má nové vybavení. Nenáročný kroužek Zvědavý historik využívá prostoru běžné třídy.

V těsné blízkosti Základní školy Alešova se nachází hala Tělovýchově sportovního klubu Turnov, který Žlutá ponorka využívá k zájmovým kroužkům juda a pohybových her. Sportovní hala nabízí multifunkční využití, ale pro potřeby kroužků je využívána pouze tělocvična a velký cvičební sál. I když je v tělocvičně zatím podlaha z parket, je zde vše v bezpečném stavu. Šatny i toalety se nachází přímo u tělocvičny.

Základní škola 28. října

Zde na základní škole Žlutá ponorka provozuje florbalový sportovní kroužek, který využívá prostor tělocvičny v zimních měsících a hřiště u školy v letních měsících. Ačkoli tělocvična není nová a moderní, prostory jsou bezpečné a vyhovující. Hřiště u školy je oproti tomu nové a moderní, s povrchem z nisaplastu. K využívání prostor školy k provozu kroužku, si škola účtuje 1 000 Kč za měsíc.

Sportovní hala Tělovýchovné jednoty Turnov

Ve sportovní hale Tělovýchovné jednoty Turnov se přes zimní měsíce konají kroužky volejbalu i orientačního běhu a v letních měsících se kroužek volejbalu přesouvá na volejbalové kurty, v blízkosti sportovní haly. Sportovní hala prošla v roce 2001 velkou rekonstrukcí a je moderně vybavena. Potřebné pomůcky jsou k dispozici k zapůjčení. Pro účely jsou zde výborné podmínky k provozu sportovních zájmových kroužků.

4.6.3. Personál

Malý tým 3 stálých interních zaměstnanců tvoří jádro instituce. Vedoucí pedagogové zajišťují spolu s ředitelem pedagogickou činnost, organizační práci, fungování kanceláře, PR a podílí se na projektech. Správa vybavení, účetní agenda, úklid a správa objektů je zajišťována druhou částí týmu zaměstnanců. Řada z vnitřních činností střediska je zajišťována externími pracovníky. Zaměstnanci jsou s institucí spojeni smlouvou dohodou o provedení práce, kde je vymezen rozsah činnosti a odměna za vykonanou práci. Pro rok 2015 byl institucí kladen cíl splnění kvalifikačních předpokladů všech pedagogických pracovníků. U interních pracovníků je tato podmínka splněna. U externích pracovníků je z většiny též splněna a u ostatních se očekává být splněna v blízké době. Dále se jedná o studium k prohlubování odborné kvalifikace pedagogických i nepedagogických interních

zaměstnanců. Součástí je i pravidelné školení všech zaměstnanců v oblasti BOZP.⁶ Interní pedagogové se zúčastňují kurzů dalšího nebo průběžného vzdělávání.

Tabulka 10: Zaměstnanci

ROK	Zaměstnanci CELKEM	INTERNÍ pedagogové	INTERNÍ nepedagogové	Externí pedagogové	Ostatní externí zaměstnanci
2013/14	61	3	3	26	cca 40

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2013/14

V tabulce jsou zaměstnanci rozdělení podle pedagogického vzdělání a podle formy pracovního úvazku. Interní pedagogové jsou stálí zaměstnanci. Tito 3 interní pedagogové jsou rozdělení na vedoucí pedagogy a ředitele instituce. Interní nepedagogové jsou zde působící účetní, správce a zaměstnankyně, zajišťující úklid. Externí pedagogové jsou vedoucí zájmových útvarů. Položka ostatních externích zaměstnanců je včetně rozhodčích, praktikantů apod. Na akcích se podílí také řada dobrovolníků z řad rodičů, starších dětí a příznivců Žluté ponorky. Z celkového počtu pedagogických pracovníků převládají ženy. V probíhajícím školním roce 2014/15 je celkem 9 nových externích pedagogických pracovníků.

Tabulka 11: Věková struktura pedagogických pracovníků

VĚKOVÁ STRUKTURA				
Do 30 let	Do 40 let	Do 50 let	Do 60 let	Nad 60 let
5	12	7	4	4

Zdroj: Rozhovor s interním pedagogem

V této tabulce jsou pedagogičtí pracovníci rozdělení podle věku. Nejvíce čtenu skupinou jsou zaměstnanci do 40 let. Z tabulky jde vidět, že se do vyučování zájmových útvarů zapojují i pedagogové nad 60 let, kteří nabízejí dlouholeté zkušenosti.

⁶ Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

Tabulka 12: Pedagogická způsobilost zaměstnanců

Následující tabulka rozděluje pedagogické pracovníky z hlediska pedagogické způsobilosti. Do skupiny zaměstnanců s pedagogickým kvalifikačním kurzem patří i ti, kteří absolvovali vysoké školy, avšak ne na školách s pedagogickým zaměřením. V instituci Žlutá ponorka působí jako vedoucí zájmového kroužku i Magistr akademických věd, který v mladistvých vzbuzuje motivaci.

PEDAGOGICKÁ ZPŮSOBILOST		
VŠ pedagogického zaměření	Pedagogický kvalifikační kurz CŽV ⁷	Nedokončený ped. kurz ⁸
16	15	1

Zdroj: Rozhovor s interním pedagogem

4.6.4. Finance

Středisko pro volný čas jako školské zařízení nebylo zřízeno za účelem podnikání. Instituce získává pro hospodaření a provoz finanční prostředky ze tří hlavních zdrojů. Prvním z nich jsou finanční příspěvky z dotací MŠMT. Jsou to zejména prostředky na platy – tato dotace tvoří hlavní část příjmové stránky rozpočtu, na ostatní osobní náklady, pojistné a Fond kulturních a sportovních potřeb a na ostatní neinvestiční prostředky. Finanční prostředky Fondu kulturních a sportovních potřeb jsou vypláceny jako stravenky na obědy pro zaměstnance a jsou z toho nakupovány sportovní a kulturní poukázky. Výše Fondu kulturních a sportovních potřeb je ve výši 1 % z mezd. Na základě normativního rozpisu rozpočtu pro rok 2014 krajský úřad přidělil Středisku pro volný čas dětí a mládeže mzdové prostředky ve výši 1 401 356 Kč. Fond kulturních a sociálních potřeb je ve výši 14 014 Kč. Krajský úřad tyto finanční prostředky zasílá na speciální bankovní účet instituce. Ostatní neinvestiční výdaje znamenají prostředky pro materiály potřebných k činnostem. Objem těchto příspěvků stanoví krajský Odbor školství, mládeže a tělovýchovy. Libereckému kraji byl pro rok 2014 přidělen objem neinvestičních výdajů v částce 2 295 707 763 Kč. Středisko pro volný čas dětí a mládeže Turnov pro rok 2014 získalo finanční prostředky pro neinvestiční výdaje v částce 1 909 477 Kč.(viz příloha č. 3)

⁷ CŽV je zkratka pro vzdělání v rámci programu celoživotního vzdělávání.

⁸ V rámci programu celoživotního vzdělávání, ke dni 3. 2. 2015.

Druhou nejdůležitější položkou z hlediska příjmů jsou příjmy z vlastní hlavní činnosti. Tyto příjmy jsou z poplatků za kroužky, kurzy, tábory apod. Nejvíce ziskovou položkou z příjmů z vlastní činnosti jsou táborové poplatky. Z těchto zisků instituce z části hradí mzdy a z části investuje do vybavení. Další velkou a velmi důležitou část tvoří provozní příspěvek zřizovatele Města Turnov. Město Turnov se podílí na financování provozu podle schváleného rozpočtu, se kterým následně instituce hospodaří. Z těchto příspěvků je hrazena například spotřeba energie, která se pohybuje kolem 80 000 Kč ročně. Následující jsou prostředky z grantů a dotací od nejrůznějších subjektů, obecních, státních i soukromých. Největší část tvoří grant Euroregionu Nisa, grantový fond Libereckého kraje a městské fondy. Grantový fond Libereckého kraje poskytuje finanční podporu především na kulturu a Městský fond na kulturu i sport. Grant Euroregionu Nisa poskytuje finanční prostředky na projekty, které nejdříve musí prověřit, potvrdit a následně proplatí 85 % z projektu. Odbor dopravy Krajského úřadu Libereckého kraje a Ministerstvo dopravy České republiky spolufinancují dětské dopravní hřiště skrze organizaci BESIP, což je zkratka pro koordináční subjekt bezpečnosti silničního provozu. Centrum služeb pro silniční dopravu u Žluté ponorky objednává služby, které jsou pro instituci výnosem. Tyto finanční prostředky v roce 2014 činily 49 500 Kč. Pokud instituce vykazuje na konci roku zisk, může být uložen do rezervního fondu Města Turnov. O operacích s rezervním fondem rozhoduje Rada města. Středisko pro volný čas za zisk ke konci roku 2014 nakoupila nafukovací hrad, který bude používán jako dětská atrakce jak k pořádaným akcím, tak také na zahradě volnočasového klubu.

Hlavní činnost

Nákladnou investicí loňského roku byla rekonstrukce v přízemí hlavní budovy pro nově otevřený volnočasový klub. Nejvíce nákladnými položkami jsou mzdové náklady a náklady na zákonné sociální pojištění, které jsou hrazeny finančními zdroji z dotací od MŠMT. Dalšími nákladnými položkami jsou služby, spotřeba materiálu a spotřeba energií. (viz příloha č. 4) Oproti předchozímu období se hodnota oprav a údržby zvýšila o 76 797 Kč. Částky nákladů celkem za rok 2012 a 2013 znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 13: Náklady z hlavní činnosti

Náklady	2013	2012
Náklady CELKEM	3 567 240,83 Kč	3 559 812,07 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztrát 2012, 2013

Tabulka 14: Výnosy z hlavní činnosti

Výnosy	2013	2012
Ostatní výnosy	660 080,00 Kč	593 842,00 Kč
Příspěvky a dotace	2 951 661,36 Kč	2 896 330,48 Kč
Úroky	1 642,79 Kč	1 017,34 Kč
Výnosy CELKEM	3 613 384,15 Kč	3 419 189,82 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztrát 2012, 2013

V tabulce jsou rozděleny výnosy z hlavní činnosti. Nejvíce objemnou položkou jsou příspěvky a dotace. Další objemnou položkou jsou ostatní výnosy, což jsou výnosy z vlastní činnosti. V roce 2013 instituce získala o 194 194,33 Kč více, než v roce 2012.

Tabulka 15: Ostatní výnosy

Ostatní výnosy	2013
Táborové poplatky	305 400,00 Kč
Poplatky za zájmové útvary	244 538,00 Kč
Vstupy dospělých do dílen	11 590,00 Kč
Vstupné (akce)	14 993,00 Kč
BESIP – dopravní hřiště	49 500,00 Kč
Ostatní	24 059,00 Kč
Čerpání fondu	10 000,00 Kč
CELKEM	660 080,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů

V roce 2012 činily ostatní výnosy 593 842,00 Kč, avšak v roce 2013 se zvýšily na částku 660 080,00 Kč. Nejvíce ziskové jsou tábory, z jejichž poplatků instituce získala 305 400,00 Kč. Instituce organizuje celkem 3 prázdninové tábory. Cena divadelně výtvarného tábora pro 34 dětí je 4 100 Kč. Sportovní tábory se dělí dle věku účastníků.

Tábor pro starší děti je za 3 100 Kč/10 dní a pro mladší děti za 2 200 Kč/7 dní. Ziskové jsou především sportovní tábory. Výnosy z poplatků za zájmové útvary byly ve výši 244 538,00 Kč. Výše ceny za útvar se liší dle počtu účastníků a nákladů na provozování. Cena se pohybuje od 400 Kč do 1 200 Kč za školní rok. Instituce čerpala z fondu na odměny částku 10 000,00 Kč. Zřizovatel určuje její výši a Rada města v rámci ročního hodnocení odmění ředitele. Instituce ze zákona tvoří rezervní fond a Fond kulturních a sportovních potřeb. Ostatní fondy nejsou zřízeny.

Tabulka 16: Příspěvky a dotace

Příspěvky a dotace	2013
Mzdy	1 974 487,00 Kč
Soutěže	40 000,00 Kč
Město Turnov – provoz	445 000,00 Kč
Město Turnov – odpisy	36 000,00 Kč
Úřad práce	57 600,00 Kč
Město Turnov - akce	100 000,00 Kč
Krajský úřad Liberec - akce	47 000,00 Kč
Euroregion Nisa	251 574,36 Kč
CELKEM	2 951 661,36 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů

V roce 2013 bylo získáno 2 951 661,36 Kč na příspěvky a dotace. V roce 2012 to bylo 2 896 330,48 Kč, tedy o 55 330,88 Kč méně, než v roce 2013. Částka 1 974 487,00 Kč byla použita na hrazení mezd. (viz příloha č. 4)

Doplňková činnost

Nákladnými položkami doplňkové činnosti instituce jsou služby, neskladovatelné dodávky, spotřeba energií a materiálu a mzdové náklady. Výnosy z doplňkové činnosti tvoří výnosy z pronájmu. Ze zdroje Výkazu zisku a ztrát v roce 2012 byla tato částka ve výši 111 600 Kč a v roce 2013 ve výši 103 750 Kč. Díky této částce výsledek hospodaření vykazoval kladnou hodnotu. (viz příloha č. 4)

Tabulka 17: Náklady z doplňkové činnosti

Náklady	2013	2012
CELKEM	54 683,00 Kč	23 523,84 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztrát 2012, 2013

Náklady z doplňkové činnosti se oproti roku 2012 zvýšily o 31 159,16 Kč a to hlavně kvůli cestovnímu, které v roce 2013 bylo ve výši 6 114 Kč a mzdovým nákladům ve výši 9 100 Kč.

Tabulka 18: Výnosy z doplňkové činnosti

Výnosy	2013	2012
Výnosy z pronájmu	103 750,00 Kč	111 600,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztrát 2012, 2013

V roce 2013 se výnosy z pronájmu snížily o 6 850 Kč. Hudební zkušebny jsou zde pronajímány za 1 200 Kč/měsíc. Malý cvičební sál, který má 50 m², je pronajímán za 130 Kč/hod nebo 300 Kč za dopoledne/odpoledne/večer, nebo 700 Kč na celý den. Velký sál, který má 60 m², vhodný jako divadelní, přednáškový nebo besídkový sál, je pronajímán za 200 Kč/hod bez příslušenství, 250 Kč/hod včetně vedlejší kavárny s kuchyňkou včetně příslušenství. Za dopoledne/odpoledne/večer je prostor včetně kavárny s kuchyňkou pronajímán za 500 Kč a za 1 000 Kč na celý den. Za zapůjčení audio a projekční techniky je účtováno 100 Kč navíc. Ubytování je budově Žluté ponorky možné za 90 Kč za osobu na noc. Za noc v táborové základně v Krčkovících si instituce účtuje 60 Kč/osoba/noc + režijní náklady.

Tabulka 19: Hospodářský výsledek

	2013	2012
Hlavní činnost	46 143,32 Kč	-71 750,25 Kč
Doplňková činnost	49 067,00 Kč	88 112,16 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu zisku a ztrát 2012, 2013

V roce 2013 si instituce finančně vedla lépe než v roce předchozím, kde hospodářský výsledek z hlavní činnosti byl záporný. Pokud instituce vykazuje kladný hospodářský výsledek, potom Rada města rozhodne, jak s penězi bude pracováno. V roce 2013 bylo 50 % převedeno do rezervního fondu a 50 % do fondu odměn. V posledních letech byly

kladné výsledky hospodaření převedeny do rezervního fondu. S těmito finančními prostředky následně Rada města nepracovala a byly určeny pouze pro potřeby instituce. Nyní je situace jiná. Ve městě je ve výstavbě nový zimní stadion a letní koupaliště. Kladný hospodářský výsledek může být převeden do rezervního fondu, ale město si může určit vyšší částky, kterou použije na vlastní činnost, tedy v tomto případě k výstavbě zimního stadionu a letního koupaliště. Následné opětovné čerpání z rezervního fondu musí být odsouhlaseno ředitelem Rady města.

Na jednotlivé akce se instituce snaží sehnat sponzorské dary od místních společností, obchodů a podnikatelů. Díky vřelé spolupráci instituce získává vstupenky do městského plaveckého bazénu, vstupenky do kina a drobné sportovní potřeby od místních prodejců.

4.7. Reprezentace a úspěchy

Středisko volného času dětí a mládeže se orientuje především na celkovou skupinu dětí a mládeže. Pro nadané děti jsou to spíše první zájmové kroužky, které talent rozvíjejí. Vedoucí pedagogové si však mezi dětmi vybírají talentované jedince a ty doporučí do sportovních klubů, Lidové školy umění apod. Nynější atleticky úspěšný Adam Sebastian Helcelet, který nejen že absolvoval zdejší Základní školu Skálova, ale pravidelně se účastnil atletických postupových soutěží. Ty Žlutá ponorka každoročně spoluorganizuje. Dnes jako úspěšný mladý atlet z Turnova navštěvuje atletická krajská kola a pro mládež slouží jako motivace k dosažení lepších atletických výsledků. Žlutá ponorka považuje za úspěch a reprezentaci 12 ti letého Oldřicha Macháčka, který zde po několik let docházel do šachového kroužku a vypracoval se až k zaslouženému místu v Turnovské extralize šachových hráčů mužů. Úspěchů dosahují i výtvarně nadané děti. Jejich výtvarná díla si v letošním roce právem zasloužila výstavu v turnovském Muzeu Českého ráje. Za úspěch děti považují samotnou výstavu, ale motivačně jsou také odměněna.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Na základě institucionální analýzy dle Bronislawa Malinowského bylo zjištěno, že SVC Turnov Žlutá ponorka plní poslání. Instituce je velmi dobře technicky vybavena. Personálně je zabezpečena na výbornou a s finančními prostředky pracuje efektivně a hospodárně. Kladně je ohodnocena snaha zajišťování finančních prostředků.

Dílčím cílem bakalářské práce bylo zmapování a zhodnocení nabídky volnočasových aktivit. Středisko svou pestrou nabídkou aktivit nabízí široké škále dětí a mládeži možnost využití volného času. V nabídce jsou zájmové útvary sportovní, výtvarně-rukodělné, technicko-přírodovědné, hudební a taneční. Ceny zájmových útvarů se pohybují v přijatelném rozmezí od 400 Kč do 1 200 Kč. Instituce se nově zaměřuje na část mladé populace, která nemá kde trávit volný čas po škole v době, kdy čekají na autobus, trénink nebo na zájmový útvar. Pro tyto potřeby je k dispozici volnočasový klub, kde je výhodou možná nepravidelná účast a za symbolický poplatek. Instituci bylo doporučeno zvýšit propagaci tohoto klubu, jelikož je vhodný jako prevence patologických jevů. V letošním školním roce se z nedostatečného zájmu neotevřely 2 cizojazyčné zájmové útvary. Na základě tohoto zjištění bylo instituci doporučeno zahrnout do nabídky na příští školní rok výuku anglického a německého jazyka formou hry, což by jim přineslo více možností a výhod v budoucím vzdělání. Díky pořádaným veřejným akcím, soutěžím, pobytových a jiných akcí je věnována značná pozornost i široké veřejnosti. Celková činnost instituce a nabídka volnočasových aktivit byla na základě analýzy a počtu účastníků zhodnocena velmi kladně.

Prostory a vybavení jsou na všech pracovištích v dobrém, provozuschopném stavu. Ačkoli je využíváno prostor místních základních škol a tělocvičen, nebylo by účelné investování do vlastních prostor. Tyto prostory, kromě jedné ze základních škol, jsou pronajímány zdarma. V plánu je další rekonstrukce hlavní budovy, kde je potřebná i rekonstrukce oken. Ačkoli jsou zde tyto problémy, prostory jsou pro děti a mládež bezpečné a nijak nenarušují chod organizace a zájmových útvarů. Díky částečné rekonstrukci vnitřních prostor v přízemí vznikl volnočasový klub, který společně s šatnami a toaletami tvoří nejmodernější prostory v celé budově. Pro tento školní rok je v jednání koupě nové keramické pece, což by zlepšilo výsledky a motivaci účastníků.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a požární ochrana je zajištěna pravidelnými kontrolami. Kontrolou procházejí i technická zařízení a účastníci jsou pravidelně upozorňováni a poučováni o pravidlech bezpečnosti. Na viditelných místech visí provozní řád a požárně poplachová směrnice. Účastníci zájmových kroužků jsou také seznámeni s vnitřním řádem. Technické vybavení instituce je vyhovující.

Personálně je instituce zabezpečena na výbornou. Z nynějšího počtu zaměstnanců pouze 1 nemá dokončené postgraduální pedagogické studium. Vzhledem k zákonné povinnosti doplnit i u externích pedagogů příslušné vzdělání se instituce na tyto kvalifikační předpoklady zaměřila a v loňském roce 7 externích vedoucích absolvovalo kurz dílčí pedagogické práce. Zaměstnanci jsou dále pravidelně školeni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a interní pedagogové se účastní kurzů dalšího nebo průběžného vzdělávání. Činnost pedagogických pracovníků je v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Na základě analýzy lze tvrdit, že instituce zajišťuje širokou a pestrou nabídku volnočasových aktivit s profesionálním týmem pedagogů.

Instituce čerpá finanční prostředky ze 4 zdrojů, kterými jsou dotace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, příjmy z vlastní činnosti, provozní příspěvky zřizovatele a granty Euroregionu Nisa a Libereckého kraje. Finanční příspěvky z městských fondů jsou určeny na náhradu nákladů, spojených s hlavní činností instituce. Instituce má povinnost řádně a včas vyúčtovat a předložit tyto doklady. Příjmy z vlastní činnosti tvoří poplatky za kroužky, kurzy, tábory a vstupné z akcí. Nejvíce ziskové jsou poplatky za tábory, zájmové útvary a výnosy z pronájmu. Značná část kapacit je věnována údržbě a technickému řešení nutných oprav k zajištění provozu. Ačkoli si finančně instituce vede dobře a dlouhodobě nevykazuje ztrátu, do budoucna je potřeba zajistit vyšší finanční podporu pro řešení těchto oprav, aby se následně instituce mohla soustředit pouze na obsah zájmového vzdělávání a kvalitu nabízených aktivit. Pro tyto účely bylo doporučeno seznámit zřizovatele s problémy nutných oprav a následně požádat o vyšší finanční podporu. Instituci bylo taktéž doporučeno oslovit místní stavební firmy a řemeslníky, kteří by mohli drobné opravy vyřešit formou sponzorského daru spojeným s propagací jejich firmy. Instituce prošla několika kontrolami ohledně využívání dotací a grantů. Na základě kontrol bylo konstatováno, že poskytnuté neinvestiční dotace na platy byly čerpány

hospodárně, účelně a efektivně. Čerpání prostředků z grantového fondu a jejich vyúčtování proběhlo včas a úplně a čerpání prostředků ze státního rozpočtu proběhlo v souladu s rozpočtovými pravidly.

Prostory budovy Žluté ponorky jsou přes dopoledne nevyužity, a přesto jsou v zimních měsících zateplovány. Aby se zefektivnila hospodárnost, bylo instituci doporučeno otevřít v nově zrekonstruovaných prostorech volnočasového klubu netradiční kavárnu, která by sloužila seniorům k posezení při kávě. Tato sezení by mohla sloužit pouze ke konverzaci, nebo ke kreativnímu tvoření. Do budoucna bylo doporučeno rozšířit zaměření instituce mezi dospělé a předškolní děti, jelikož i jejich rodiče mají problém zajistit v pracovní době hlídání. Pro zajištění sponzorských darů na akce a soutěže bylo doporučeno i nadále žádat u místních podnikatelů, společností a obchodů. Pro děti jsou odměny motivující a instituce ušetří na zajištění tomboly či odměn. Instituci bylo na základě analýzy doporučeno zažádat o dotaci od soukromých společností. Pro materiálovou podporu dětského dopravního hřiště byla doporučena spolupráce se společností Škoda Auto. K práci v počítačovém kroužku bylo navrženo pořídit nové vybavení počítačové učebny. Pro tyto účely lze využít Nadaci společnosti ČEZ. Tyto projekty uspějí, pokud mají propracovaný návrh.

6 Závěr

Bakalářská práce se zabývala problematikou volného času dětí a mládeže a pro uvedení do této problematiky jsou v teoretických východiscích definovány nejdůležitější pojmy. Druhou část práce tvoří analytická část, kde cílem byla analýza Střediska pro volný čas dětí a mládeže Žlutá ponorka Turnov. Výsledky analytické části byly zhodnoceny pomocí institucionální analýzy podle Bronislawa Malinowského. Na základě analýzy technického vybavení, personálního zabezpečení a finančního zajištění provozu byla instituce celkově ohodnocena velmi kladně.

Z analýzy bylo zjištěno, že nabídka volnočasových aktivit je pestrá, kvalitní, za přijatelné ceny a činnost zajišťuje profesionální tým pedagogů, který se pravidelně účastní dalšího nebo průběžného vzdělávání. SVC Turnov každoročně rozšiřuje nabídku činností a dle zjištěných informací se rok od roku počet účastníků zvyšuje. Z výsledků analýzy lze tvrdit, že na Turnovsku jsou žádané a navštěvované i příležitostné veřejné akce pro širokou veřejnost. Z počtu klientů jde vidět, že je v okolí stále velký počet lidí, kterým na volném čase záleží. Prostory a materiální vybavení jsou v dobrém, provozuschopném stavu. Finančně je instituce zajištěna.

Zdá se, že nedosaženým cílem je smysluplné trávení volného času, kdy rodiče nevěnují možnostem trávení volného času jejich dětí dostatečnou pozornost. V teoretických východiscích jsou pro seznámení s tímto tématem vymezeny základní pojmy. Tyto pojmy úzce souvisí s problematikou volného času. Volný čas je doba, kdy se člověk může věnovat činnostem, které ho baví, při kterých si odpočine od náročného pracovního či školního dne, nebo ho využije k zdokonalování formou vzdělávacích kurzů či kreativních aktivit. Na děti a mládež nejvíce působí rodina. Instituce, zajišťující volnočasové aktivity, mohou z části kompenzovat rodinné nedostatky. K pedagogickému ovlivňování je zapotřebí citlivé vedení a příslušné pedagogické vzdělání. Zájmové činnosti a působení sociálních vrstev utvářejí osobnost jedince. Rodiče by měli své dítě začleňovat mezi vrstevnické skupiny dětí, neboť v rámci procesu socializace je do budoucího vývoje důležité, aby se dítě lehce začlenilo do společnosti. Do volnočasových aktivit by ale nemělo být nuceno. Dnešní doba je typická ovlivňováním názorů a chování prostřednictvím médií. Média nám bezhlavě vštěpují informace pravdivé i nepravdivé,

zároveň prezentují model dnešního člověka a lidé jsou pouze pasivní konzumenti a vzhlížejí k nesprávnému ideálu. Ačkoli by děti neměly být do určitého věku médií ovlivňovány, bohužel sociální sítě a dostupnost internetu čítá více a více uživatelů i z řad dětí a mládeže. Dalším problémem jsou finanční prostředky pro instituce zajišťující volnočasové aktivity pro děti a mládež. Tyto instituce nejsou zřízené pro vykazování zisku, tudíž pro provoz, modernizaci a zkvalitnění zájmových činností nezbyvá mnoho finančních prostředků. U některých institucí je dokonce problém vypracovat takovou žádost, aby dotaci získaly. Nejvíce nákladnou položkou jsou mzdové náklady. Finančních prostředků na hrazení těchto náhrad není dostatečné množství, proto patří poděkování všem, kteří se jako vedoucí zájmových útvarů a interní pracovníci podílejí na zájmové činnosti a jsou ochotni za symbolickou finanční odměnu pracovat s dětmi a mládeží.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje:

ČÁP, Jan. *Psychologie mnohostranného vývoje člověka*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. 292 s. Učebnice pro vysoké školy. ISBN 80-04-22967-0.

HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav a PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2011. 239 s. ISBN 978-80-262-0030-7.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 80-7178-927-5.

MALINOWSKI, Bronisław. *A scientific theory of culture and other essays*. New York: Oxford University Press, 1960. 9, 228 s. A Galaxy book; 40.

PÁVKOVÁ, Jiřina et al. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6.

PÁVKOVÁ, Jiřina et al. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. 221 s. ISBN 978-80-7367-423-6.

PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogika volného času*. V Praze: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2014. 145 s. ISBN 978-80-7290-666-6.

POSPÍŠILOVÁ, Helena, ed. *Mládež, hodnoty a volný čas*. 1. vyd. Olomouc: Hanex, 2010. 272 s. ISBN 978-80-7409-036-3.

SPOUSTA, Vladimír et al. *Metody a formy výchovy ve volném čase: kultura a umění ve výchově*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, 1996. 81 s. ISBN 80-210-1275-7.

SPOUSTA, Vladimír aj. *Teoretické základy výchovy ve volném čase: úvod do studia pedagogiky volného času*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, 1994. 183 s. ISBN 80-210-1007-X.

ŠVESTKA, Vladimír a TEMŇÁK, Štefan. *Aktivity mladých lidí ve volném čase: Výsledky průzkumu*. [Praha]: Ústav pro informace ve vzdělávání, 1994. 38 s. Aktuality - informace. Řada A; Č. 4/1994. ISBN 80-211-0208-X.

VÁŽANSKÝ, Mojmir a SMÉKAL, Vladimír. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995. 176 s. ISBN 80-901737-9-9.

Internetové zdroje:

EDULK: *Informační a vzdělávací portál Libereckého kraje*. [online]. [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.edulk.cz/tabid/65/catid/2/Management.aspx>

KPDM: *Krajský parlament dětí a mládeže Zlínského kraje*. [online]. © 2007 - 2013 [cit. 2014-10-12]. Dostupné z: <http://generator.citace.com/dok/KLOOTyWA0am9q4hk>

Město Turnov: *Oficiální stránky města: Kultura a volný čas*. [online]. [cit. 2015-01-14]. Dostupné z: <http://www.turnov.cz/cs/kultura-a-volny-cas/>

Město Turnov: *Oficiální stránky města: Základní informace*. [online]. [cit. 2015-01-14]. Dostupné z: <http://www.turnov.cz/cs/mesto/zakladni-informace-1.html>

MŠMT: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Mládež*. [online]. © 2013 – 2015 [cit. 2015-02-01]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez>

MŠMT: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Ekonomika školství*. [online]. © 2013 – 2015 [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi>

Regionální turistické a informační centrum. *Turistický informační portál: Historie, památky města*. [online]. © 2015 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <http://www.infocentrum-turnov.cz/cs/historie-pamatky-mesta/>

Zákony pro lidi: *Předpis č. 561/2004 Sb.* [online]. © 2010-2015 [cit. 2015-02-09].
Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561#cast1>

Zákony pro lidi: *Předpis č. 563/2004 Sb.* [online]. © 2010-2015 [cit. 2015-02-09].
Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563#cast1>

Zákony pro lidi: *Předpis č. 74/2005 Sb.* [online]. © 2010-2015 [cit. 2015-02-10].
Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-74#cast1>

Žlutá ponorka Turnov: *Středisko pro volný čas dětí a mládeže.* [online]. [cit. 2015-02-09].
Dostupné z: <http://www.zlutaponorka.turnov.cz/fotogalerie>

Jiné zdroje:

Žlutá ponorka Turnov: *Výroční zpráva školní rok 2013 - 14.* Turnov, 2014.

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Celkový přehled činností 2012/13	38
Tabulka 2: Celkový přehled činností 2013/14	39
Tabulka 3: Zmapování kroužků ve Žluté ponorce	42
Tabulka 4: Zmapování kroužků na ZŠ Mašov	43
Tabulka 5: Zmapování kroužků na ZŠ Žižkova	43
Tabulka 6: Zmapování kroužků na ZŠ Alešova	44
Tabulka 7: Zmapování kroužků na ZŠ 28. října	44
Tabulka 8: Zmapování kroužků v TJ Turnov	44
Tabulka 9: Struktura zájmových útvarů	45
Tabulka 10: Zaměstnanci	53
Tabulka 11: Věková struktura pedagogických pracovníků	53
Tabulka 12: Pedagogická způsobilost zaměstnanců	54
Tabulka 13: Náklady z hlavní činnosti	56
Tabulka 14: Výnosy z hlavní činnosti	56
Tabulka 15: Ostatní výnosy	56
Tabulka 16: Příspěvky a dotace	57
Tabulka 17: Náklady z doplňkové činnosti	58
Tabulka 18: Výnosy z doplňkové činnosti	58
Tabulka 19: Hospodářský výsledek	58

8 Přílohy

Seznam příloh:

Příloha 1: Fotografie SVČ Turnov

Příloha 2: Přihláška do zájmového útvaru

Příloha 3: Normativní návrh rozpisu rozpočtu na rok 2014

Příloha 4: Výkaz zisku a ztrát 2013

Příloha 5: Výňatek z vnitřního řádu SVČ Turnov

Příloha 6: Žádost o poskytnutí finanční dotace

Příloha 1: Fotografie SVČ Turnov

Obrázek 1: Volnočasový klub

Obrázek 2: Ubytování v budově ŽP

Obrázek 3: Rodinné odpoledne

Obrázek 4: Karneval

Zdroj obrázků 1., 2., 3., 4.: www.zlutaponorka.turnov.cz

Příloha 2: Přihláška do zájmového útvaru

ŽLUTÁ PONORKA TURNOV

Středisko pro volný čas dětí a mládeže Turnov, okr. Semily
Husova 77, Turnov 51101, IČO 00 855 022
účet: FIO banka – 2700638223/2010

POKYNY PRO PŘIHLÁŠKY DO KROUŽKŮ šk.rok 2014/15

V novém školním roce budeme využívat nový elektronický systém přihlášek „idm“. Hlavní rozdíl spočívá v ulehčení práce vedoucím kroužků, aby se mohli více zaměřit na programy pro děti. **Poplatky za kroužky tedy budou placeny převodem** (s přiděleným var. symbolem) výjimečně i hotově v kanceláři SVČ Turnov – Žlutá ponorka.
Protože do systému zavádíme všechny děti nové, potřebujeme pro ně vytvořit registraci na základě Vámi předaných aktuálních registračních údajů.

Chcete-li tedy přihlásit dítě do kroužku, je třeba nám dodat následující údaje dítěte (e-mailem, telefonicky, osobně):

Jméno a příjmení dítěte:..... Rodné číslo dítěte:.....

Zdravotní pojišťovna:..... Škola:.....

Adresa (včetně PSČ):.....

Upozornění na zdravotní stav (případně fyzické či jiné omezení):.....

Telefon + email na dítě (pokud má, není nutné):.....

Oficiální komunikační email jednoho zák. zástupce:.....

(na něj vám přijde potvrzená přihláška s variabilním symbolem a pokyny pro platbu)

1. zákonný zástupce - jméno:..... Telefon:.....

Adresa (pokud se liší od adresy dítěte):.....

2. zákonný zástupce - jméno:..... Telefon:.....

Adresa (pokud se liší od adresy dítěte):.....

Email pro registrace je - info.ponorka@gmail.com, telefon 722 642 287.

osobní kontakt vždy v úředních hodinách (ÚT + ČT 9 – 12 + 13 – 14) na adrese - Žlutá ponorka Turnov, Husova 77, po dohodě i mimo úřední hodiny. Po zadání údajů do systému našim pracovníkem (do 5ti pracovních dnů) můžete dítě přihlašovat na www.zlutaponorka.turnov.cz. Informace o platbách vám přijde na oficiální email zákonného zástupce včetně vyplněné přihlášky.

www.zlutaponorka.turnov.cz Tel: 481 311 364, e-mail: svc.turnov@gmail.com, ředitel: Ing. Mgr. Tomáš Zakouřil

Příloha 3: Normativní návrh rozpisu rozpočtu na rok 2014

	Celkem NIV	MP celkem	Odvody	FKSP	ONIV celkem	Limit pracovníků	z toho ped.	neped.	započtený počet dětí
#	1 909 477	1 401 356	476 461	14 014	17 646	5,47	3,58	1,89	2 941,00
0	1 909 477	1 401 356	476 461	14 014	17 646	5,47	3,58	1,89	2 941,00

Zdroj: www.edulk.cz

Příloha 4: Výkaz zisku a ztrát 2013

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT – rok 2013			
Účet	Název položky	2013	2013
		Hlavní činnost	Doplňková činnost
501	Spotřeba materiálu	494 833,57 Kč	1 707,00 Kč
502	Spotřeba energií	141 833,92 Kč	8 000,00 Kč
503	Neskladovatelné dodávky	15 778,00 Kč	10 954,00 Kč
511	Opravy a údržba	98 765,00 Kč	
512	Cestovné	11 282,00 Kč	6 114,00 Kč
518	Služby	484 915,48 Kč	16 719,00Kč
521	Mzdové náklady	1 744 088,00 Kč	9 100,00 Kč
524	Zákonné sociální pojištění	423 329,01 Kč	
551	Odpisy majetku	45 564,00 Kč	
Celkem náklady:		3 567 240,83 Kč	54 683,00 Kč
603	Výnosy z pronájmu		103 750,00 Kč
649	Ostatní výnosy	660 080,00 Kč	
662	Úroky	1 642,79 Kč	
672	Příspěvky a dotace	2 951 661,36 Kč	
Celkem výnosy:		3 613 384,15 Kč	103 750,00 Kč
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK		46 143,32 Kč	49 067,00 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2013/14

Příloha 5: Výňatek z vnitřního řádu SVČ Turnov

Organizace školního roku 2014 – 2015

(na základě pokynu MŠMT)

Období školního roku 2014/2015 začne pro jednotlivé zájmové útvary dle data uvedeného v přehledu kroužků. Převážná část začíná během třetího týdne září 2014.

Podzimní prázdniny případnou na pondělí 27. října a středu 29. října 2014.

Vánoční prázdniny budou zahájeny v pondělí 22. prosince 2014 a skončí v pátek 2. ledna 2015.

Jednodenní pololetní prázdniny případnou na pátek 30. ledna 2015. První pololetí bude ukončeno ve čtvrtek 29. ledna 2015.

Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou pro okres Semily 2. 2. - 8. 2. 2015.

Velikonoční prázdniny případnou na čtvrtek 2. dubna a pátek 3. dubna 2015.

Období školního roku ve druhém pololetí bude ukončeno v týdnu od 15. do 19. června 2015.

Během prázdnin neprobíhají žádné pravidelné aktivity zájmových kroužků, pouze jednorázové akce, kurzy nebo tábory.

Přihlášky do kroužků SVČ Turnov pro školní rok 2015/16 budou spuštěny v červenci 2015.

Výňatek z vnitřního řádu SVČ Turnov – žlutá ponorka:

1. Členem ZÚ, účastníkem akce a táborů se stává dítě, mládež, dospělý po odevzdání přihlášky a úhradě účastnického poplatku. Přihlášky členů ZÚ jsou povinnou součástí pedagogické dokumentace a jsou po odevzdání vedoucímu ZÚ/akce umístěny v deskách k archivaci v ředitelně. Údaje uvedené v přihlášce slouží pouze pro vnitřní potřebu SVČDM jako doklad o členství a zdroj dat pro školní matriku.

2. Přihlášení

K přihlášení na ZÚ/akci je nezbytná registrace v evidenčním systému. Po registraci je možné přihlásit se online do vybraného ZÚ. Po přijetí požadavku je zájemci zaslán platební příkaz a vyplněná přihláška. Podepsanou přihlášku odevzdá zájemce vedoucímu kroužku. Rodiče svým podpisem souhlasí s účastí svého dítěte v zájmovém kroužku, seznámili se s vnitřním a organizačním řádem SVČ Turnov a uhradí školné.

3. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplaty. Výše úplaty u jednotlivých forem činnosti SVČ je dána vnitřní legislativou - směrnicemi a dohodou s ředitelem SVČ. Základní výše zápisného ZÚ je dána vnitřní směrnicí s přehledem ZÚ na příslušný školní rok.

4. Zájmový kroužek zahajuje svoji činnost, přihlásí-li se minimálně 8 zájemců, menší počet zájemců povoluje v jednotlivých případech ředitel SVČ.

5. Pokud člen zájmového kroužku bezdůvodně předčasně ukončí činnost, zápisné se nevrací. V odůvodněných případech (stěhování, dlouhodobá nemoc, úraz apod.) lze poměrnou část zápisného vrátit, a to na základě písemné žádosti jeho zákonného zástupce.

6. Pokud se zájmový kroužek z důvodu nepřítomnosti lektora nekoná a není možný zástup, zápisné za příslušnou lekci se nevrací. Během školního roku může kroužek odpadnout maximálně 2x bez náhrady.

7. Důvodem pro vyloučení ze ZÚ je opakované vulgární na hrubé chování člena ZÚ k dalším členům, či k vedoucímu nebo jinému zaměstnanci SVČDM. Dále je důvodem, požívání alkoholu, drog a jiných omamných látek, prokázané odcizení inventáře SVČDM, či osobní věci, která členu ZÚ nepatří.

8. Každé svévolné poškození nebo zničení majetku SVČDM ostatních členů ZÚ, vedoucích či jiných osob, hradí rodiče žáka, který poškození způsobil.

9. Do prostor, kde probíhá činnost ZÚ a další akce, pořádané SVČDM, členové ZÚ nosí pouze věci potřebné k činnosti. Cenné věci do SVČDM pokud možno nenosí. Hodinky, šperky, telefony apod., mají neustále u sebe, pokud je musí odložit, např. v tělocvičně, svěřují je do úschovy vedoucímu ZÚ.

10. Práva a povinnosti členů zájmových útvarů:

- Do ZÚ je přijímán na základě písemné přihlášky
- Na schůzky ZÚ dochází řádně a včas, při neúčasti se omluví vedoucímu kroužku!
- Za cestu do a z kroužku odpovídá za člena zájmového kroužku, či návštěvníka jakékoliv činnosti, organizované SVČ Turnov jeho zákonný zástupce.
- Do odborných kluboven dochází pouze s doprovodem vedoucího.
- Bez souhlasu vedoucího se nesmí vzdálit z kroužku.
- Během činnosti v SVČ dodržuje pravidla slušného chování. Svým chováním neomezuje ani neponižuje jiné osoby v SVČ.
- Šetří pomůcky i interiér SVČ.
- Dbá podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob ve své blízkosti při činnostech SVČ.
- Dodržuje bezpečnostní pokyny vedoucího.
- Nemanipuluje s elektrickými spotřebiči, vypínači a elektrickým vedením bez dozoru vedoucího.
- Ztráty věcí nebo úrazy hlásí členové kroužků neprodleně svému vedoucímu.
- Své podněty a připomínky k činnosti Žluté ponorky může oznámit prostřednictvím emailové adresy.
- Dále má člen SVČ právo na rozvoj svého zájmu po celou dobu ZÚ.
- Má právo oznámit řediteli SVČ pokud někdo z vedoucích vůči němu poruší práva dítěte.
- Má právo čerpat v případě pojistné události plnění z pojistky SVČ Turnov.

11. Omlouvání

Pokud člen ZÚ dvakrát po sobě bez omluvy nepřijde na kroužek je povinností vedoucího ZÚ, oznámit zákonnému zástupci neomluvenou absenci (emailem nebo SMS). Zákonný zástupce nahlásí předem plánovanou absenci vedoucímu.

12. V případě plánovaného zrušení kroužku oznámí vedoucí ZÚ nebo vedení SVČ odpadnutí konkrétní lekce dvěma způsoby:

- a) krátkou textovou zprávou (SMS) nebo písemnou zprávou zákonnému zástupci
- b) na webu Žluté ponorky

13. Při náhlém zrušení kroužku (nebo jiné akce) oznámí vedoucí ZÚ nebo vedení SVČ odpadnutí všem příslušným zákonným zástupcům pomocí SMS zprávy (na 1. číslo uvedené v přihlášce) nejpozději v předvečer před začátkem plánované akce/kroužku.

Tomáš Zakouřil, ředitel SVČ Turnov

Příloha 6: Žádost o poskytnutí finanční dotace

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ FINANČNÍ DOTACE Z PŘÍSPĚVKU NA VADM (volnočasové aktivity dětí a mládeže)

NÁZEV VOLNOČASOVÉ AKTIVITY DĚTÍ A MLÁDEŽE	
Datum konání	
Místo konání	
Předpokládané celkové výdaje	
Předpokládané celkové příjmy	
Požadovaná výše dotace	
ŽADATEL	
Statutární zástupce žadatele	Jméno a příjmení:
IČO :	Adresa:
Bankovní účet:	Telefon:
Kód banky:	Další spojení:
Variabilní symbol:	
Název bankovního účtu:	
Právní povaha žadatele <small>*hodící se - zakroužkovat</small>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ právnická osoba ☐ občanské sdružení ☐ obecně prospěšné společnosti ☐ nadace a nadační fondy ☐ fyzická osoba ☐ zřízení zřizovatelem
ZŘIZOVATEL	NÁZEV
	ADRESA: ulice _____ čp. _____ obec: _____ PSČ _____ Tel. spojení: _____ e – mail _____
Základní popis a účel pořádané volnočasové aktivity pro děti a mládež (pokud je popis aktivity rozsáhlejší, možno doložit přílohou k žádosti)	

Samostatná příloha k žádosti :

- Podrobný rozpočet volnočasové aktivity pro děti a mládež

Tímto prohlašuji, že veškeré uvedené údaje jsou pravdivé a mohou být na vyzvání prokázány.

V Turnově dne: _____ Podpis zodpovědné osoby:

Tato žádost byla podána odboru školství, kultury a sportu dne: _____ Podpis:

Tato žádost byla projednána Zastupitelstvem města Turnova dne: _____